

Vabariigi Valitsuse määruse
„Laane- ja salumetsade kaitseks looduskaitsealade moodustamine ja kaitse-eeskiri”
eelnõu
SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

Looduskaitseseaduse § 10 lõike 1 alusel on Vabariigi Valitsusel õigus võtta ala kaitse alla ja kehtestada ala kaitsekord. Eelnõukohase määrusega moodustatakse laane- ja salumetsade kaitseks 59 looduskaitseala (edaspidi *kaitseala*) ja kehtestatakse kaitse-eeskiri. Moodustatavad kaitsealad ei ole varem kaitse all olnud.

Harju maakonda jääv **Ojasoo-Kantküla looduskaitseala** asub Kose vallas Kantküla ja Ojasoo külas, **Siniallikate looduskaitseala** Kose vallas Kolu, Saula ja Tade külas, **Tagametsa looduskaitseala** Saue vallas Ruila ja Tagametsa külas, **Ubarimetsa looduskaitseala** Jõelähtme vallas Haapse külas ning **Valkla looduskaitseala** Kuusalu vallas Salmistu ja Valkla külas. Ida-Viru maakonda jääv **Auga looduskaitseala** asub Narva-Jõesuu linnas ja Puhkova külas, **Kiviõli looduskaitseala** Lüganuse vallas Salaküla ja Hirmuse külas ning Kiviõli linnas ja **Voka looduskaitseala** Toila vallas Konju ja Voka külas ning Voka alevikus. Jõgeva maakonda jääv **Kunila looduskaitseala** asub Põltsamaa vallas Jürikäla ja Pikknurme külas, **Oti looduskaitseala** Jõgeva vallas Oti külas, **Pikknurme looduskaitseala** Põltsamaa vallas Laasme, Pikknurme, Pudivere, Tammiku ja Tõrenurme külas ning **Tarakvere looduskaitseala** Mustvee vallas Tarakvere külas. Järva maakonda jääv **Kapu looduskaitseala** asub Järva vallas Kapu külas, **Kurisoo metsa looduskaitseala** Järva vallas Kurisoo ja Orgmetsa külas, **Lüsingumetsa looduskaitseala** Järva vallas Jõgisoo, Reinevere ja Roosna külas, **Ravametsa looduskaitseala** Järva vallas Rava külas ning **Salutaguse looduskaitseala** Järva vallas Kuksema külas. Lääne maakonda jääv **Tammikumetsa looduskaitseala** asub Haapsalu linnas Tammiku külas. Lääne-Viru maakonda jääv **Aavere looduskaitseala** asub Väike-Maarja vallas Pikevere külas, **Alupere looduskaitseala** Tapa vallas Alupere külas, **Lebavere looduskaitseala** Väike-Maarja vallas Avispea ja Eipri külas ning Vinni vallas Rünga külas, **Liivaküla-Äntu looduskaitseala** Väike-Maarja vallas Liivaküla ja Äntu külas, **Põdrangu looduskaitseala** Tapa vallas Aavere, Araski ja Kuie külas ning Väike-Maarja vallas Raigu ja Uuemõisa külas, **Rünga looduskaitseala** Vinni vallas Roela ja Rünga külas ning Roela Alevikus, **Tatruse looduskaitseala** Haljala vallas Tatruse külas ning **Tirbiku looduskaitseala** Kadrina vallas Jõetaguse, Kadapiku ja Tirbiku külas. Põlva maakonda jääv **Nulga looduskaitseala** asub Räpina vallas Nulga külas. Pärnu maakonda jääv **Massumetsa looduskaitseala** asub Lääneranna vallas Kanamardi, Kilgi, Koeri, Rauksi ja Ännikse külas ning Pärnu linnas Rammuka külas. Rapla maakonda jääv **Aandu looduskaitseala** asub Kohila vallas Aandu külas, **Käbiküla looduskaitseala** Märjamaa vallas Käbiküla ja Lestima külas, **Märjamaa looduskaitseala** Märjamaa vallas Haimre, Naistevalla, Nõmmeotsa ja Sõtke külas, **Rangu looduskaitseala** Märjamaa vallas Männiku ja Rangu külas, **Sooniste looduskaitseala** Märjamaa vallas Sooniste külas, **Tõrasoo metsa looduskaitseala** Rapla vallas Keo ja Valli külas ning **Varbola looduskaitseala** Märjamaa vallas Varbola külas. Saare maakonda jääv **Kaisa looduskaitseala** asub Saaremaa vallas Kaisa külas, **Käku looduskaitseala** Saaremaa vallas Käku külas, **Paatsa looduskaitseala** Saaremaa vallas Paatsa ja Võhma külas ning **Tiisatu looduskaitseala** Saaremaa vallas Hänga, Karuste, Maantee ja Sääre külas. Tartu maakonda jääv **Tähemaa looduskaitseala** asub Luunja vallas Pajukurmu külas ning Peipsiääre vallas Tähemaa külas, **Unikäla looduskaitseala** Kastre vallas Unikäla ja Ignase külas ning **Vana-Kuuste looduskaitseala** Kambja vallas Vana-Kuuste külas ning Kastre vallas Igevere ja

Tõõraste külas. Valga maakonda jääv **Kõõvistmäe looduskaitseala** asub Valga vallas Tsirgumäe külas, **Pilpa looduskaitseala** Tõrva vallas Ala, Pilpa ja Taagepera külas, **Ransi looduskaitseala** Tõrva vallas Ransi külas ning **Viira looduskaitseala** Tõrva vallas Voorbahi külas. Viljandi maakonda jääv **Ereste-Niguli looduskaitseala** asub Mulgi vallas Ereste, Hõbemäe ja Niguli külas, **Kuninga-Rimmu looduskaitseala** Mulgi vallas Sammaste ja Rimmu külas, Põhja-Sakala vallas Kuninga külas ning Viljandi vallas Kiini, Kiisa, Tohvri, Turva ja Väike-Kõpu külas, **Laanekolli looduskaitseala** Mulgi vallas, Lilli külas, **Naistevalla looduskaitseala** Mulgi vallas Naistevalla, Saksaküla ja Tilla külas ning Põhja-Sakala vallas Supsi külas, **Tereringimetsa looduskaitseala** Mulgi vallas Lilli külas ning **Tilla looduskaitseala** Mulgi vallas Tilla külas. Võru maakonda jääv **Hõpõsaarõ-Katõsilla looduskaitseala** asub Rõuge vallas Laurimäe, Pähni, Tundu, Hintsiko ja Vastse-Roosa külas, **Karisöödi looduskaitseala** Rõuge vallas Karisöödi, Peebu, Vastse-Roosa ja Villike külas, **Kassilaane looduskaitseala** Antsla vallas Kassi külas ning **Visela looduskaitseala** Antsla vallas Visela külas. Harju ja Rapla maakonda jääv **Mahtrametsa looduskaitseala** asub Kose vallas Kanavere, Kirivalla ja Nõrava külas ning Kohila vallas Pahkla külas. Jõgeva ja Lääne-Viru maakonda jääv **Luusikametsa looduskaitseala** asub Vinni vallas Luusika ja Venevere külas, Väike-Maarja vallas Imukvere külas ning Jõgeva vallas Oti ja Tuimõisa külas. Järva ja Rapla maakonnas jääv **Käru looduskaitseala** asub Türi vallas Kädva, Kändliku ja Lungu külas ning Kehtna vallas Kastna külas.

Kaitsealade valikul osales Riigimetsa majandamise keskus, Tartu Ülikooli teadlased Anneli Palo ja Asko Lõhmus ning Eesti Keskkonnaühenduste Koja esindajad Indrek Tammekänd ja Renno Nellis.

Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu on koostanud Keskkonnaameti looduskaitse osakonna kaitse planeerimise büroo kaitse planeerimise spetsialist Maarja Annuk (tel 776 2424, e-post maarja.annuk@keskkonnaamet.ee), eelnõu kaitsekorra otstarbekust on kontrollinud Keskkonnaameti looduskaitse osakonna kaitse planeerimise büroo kaitse planeerimise juhtivspetsialist Eleri Laidma (tel 680 7911, e-post eleri.laidma@keskkonnaamet.ee). Eelnõu õigusekspertiisi on teinud ... (tel ... , e-post ...), keeleliselt toimetanud ... (tel ..., e-post ...).

2. Eelnõu sisu, piirangute ja kaitse alla võtmise põhjendus

2.1. Kaitse-eesmärkide vastavus kaitse alla võtmise eeldustele

Kõigi 59 looduskaitseala kaitse-eesmärk on kaitsta, taastada ja säilitada väärtuslikke metsakooslusi – laane-, salu- ja soovikumetsi.

Lisaks on Kassilaane, Naistevalla ja Visela looduskaitsealadel kaitse-eesmärgiks kaitsta, taastada ja säilitada väike-konnakotkast (*Aquila pomarina*) ja tema elupaika, Karisöödi looduskaitsealal limatünniku (*Sarcosoma globosum*) kasvukohta, Luusikametsa looduskaitsealal lehitu pisikäpa (*Epipogium aphyllum*) kasvukohta, Mahtrametsa looduskaitsealal kauni kuldkinga (*Cypripedium calceolus*) kasvukohta, Massumetsa looduskaitsealal merikotkast (*Haliaeetus albicilla*) ja tema elupaika, Nulga looduskaitsealal väike-konnakotkast ning väike-konnakotka ja kanakulli (*Accipiter gentilis*) elupaika ning limatünniku kasvukohta, Pikknurme looduskaitsealal must-toonekure (*Ciconia nigra*) elupaika ja kauni kuldkinga kasvukohta, Ransi looduskaitsealal püsiksannika (*Swertia perennis*) kasvukohta, Tagametsa looduskaitseala metsise (*Tetrao urogallus*) elupaika, Tirbiku looduskaitsealal kauni kuldkinga ja musta limasambliku (*Collema nigrescens*) kasvukohti, Tõrasoo metsa looduskaitsealal kroonliudiku (*Sarcosphaera coronaria*) kasvukohta ning Vana-Kuuste looduskaitsealal kanakulli elupaika.

Vastavalt looduskaitseseaduse §-le 7 on kaitseala kaitse alla võtmise eeldused ohustatus, haruldus, tüüpilisus, teaduslik, ajaloolis-kultuuriline või esteetiline väärtus või rahvusvahelisest lepingust tulenev kohustus. Kõigi 59 looduskaitseala kaitse alla võtmise eelduseks on alal esinevate loodusväärtuste ohustatus, haruldus ning tüüpilisus.

- **Tüüpilisus**

Eesti pindalast moodustab mets poole (ligikaudu 2,2 miljonit ha), olles seega riigi suurim väärtus. Eesti Metsanduse arengukava (aastani 2020) eesmärk on parandada rangelt kaitstava metsamaa tüpoloogilist esinduslikkust, nii et see teeniks strateegilist eesmärki „Metsade kui elu- ja looduskeskkonna säilimine on tagatud“.

Range kaitse all oleva metsamaa pindala suurendamine on oluline, kuna intensiivse metsamajandusega on mõjutatud tuhanded omamaised metsades elutsevad liigid. Osadele liikidele mõjub intensiivne metsamajandus laastavalt, kuna vanade metsade osakaal on hakanud vähenema, metsamaastik on killustunud ning kadumas on sobilikud elupaigad ja võimalused ümberasumiseks.

Kõige enam on ohustatud laane-, salu- ja soovikumetsa kooslused, mis paistavad silma kõrge liigirikkusega. Ohustatud on nad aga sellepärast, et viljakal pinnasel kasvavad metsad on suurema tootlikkusega ning seetõttu ka majanduslik huvi nende osas suurem (majandatakse rohkem).

A. Lõhmuse Eesti rangelt kaitstavate metsade tüpoloogilise analüüsi (2016. a) tulemusel selgus, et metsanduse arengukavaga seatud eesmärgi täitmiseks on vaja täiendavalt kaitse alla võtta ehk range kaitse esinduslikkust tõsta eelkõige salu- ja laanemetsade tüüpi kuuluvate metsade osas. Tüpoloogilise esinduslikkuse ja tüübipõhiste vajakute kontseptsioonide aluseks oli põhimõte, et metsade range kaitse tagaks Eestis vanadele (vähemalt 100 a) metsadele iseloomuliku elusiku säilimise.

Metsade range kaitse töörihm leppis 1. märtsil 2017.a kokku range kaitse eesmärgi, milleks oli 32500 ha laanemetsi, 28400 ha salumetsi ning 50000 ha soovikumetsi. 2017. a novembri seisuga oli range kaitse all 19711 ha laanemetsi, 14030 ha salumetsi ja 47289 ha soovikumetsi.

Uute kaitsealade moodustamisega võetakse täiendavalt range kaitse alla ligikaudu 7309 ha laane, 9852 ha salu ning 4181 ha sooviku tüübirühmadesse kuuluvaid metsi (vt tabel 1) ning parandatakse rangelt kaitstavate metsade võrgustikku, et kaasa aidata omamaiste metsades elutsevate liikide (sh ka praegu tüüpiliste ja ohuväliste liikide) elujõulisuse säilitamisele ning Eesti Metsanduse arengukava täitmisele.

Tabel 1. Täiendavalt range kaitse alla võetavate metsatüüpide kaitsealapõhine ülevaade

Looduskaitseala	Kaitseala pindala (ha)	Metsatüüpide range kaitse vajakud			Vajakumetsade pindala kokku (ha)	Vajakumetsade osakaal kaitsealast (%)
		Laane	Salu	Sooviku		
Aandu looduskaitseala	78,00	64,39	0,00	0,00	64,39	82,5
Aavere looduskaitseala	60,78	49,99	5,31	3,19	58,49	96,2
Alupere looduskaitseala	89,43	88,01	0,00	0,00	88,01	98,4
Auga looduskaitseala	199,22	97,79	4,33	6,62	108,74	54,6
Ereste-Niguli looduskaitseala	859,62	9,71	566,99	90,92	667,62	77,7

Höpõsaarõ-Katõsilla looduskaitseala	479,80	237,95	130,55	5,26	373,76	77,9
Kaisa looduskaitseala	85,93	32,10	0,00	33,22	65,32	76,0
Kapu looduskaitseala	92,27	88,38	0,00	0,00	88,38	95,8
Karisõõdi looduskaitseala	2755,30	554,82	1183,49	366,46	2104,77	76,4
Kassilaane looduskaitseala	70,52	10,87	30,77	6,57	48,21	68,4
Kiviõli looduskaitseala	239,13	64,42	115,45	32,05	211,92	88,6
Kunila looduskaitseala	525,30	0,00	299,44	176,00	475,44	90,5
Kuninga-Rimmu looduskaitseala	2526,30	94,40	1363,95	496,75	1955,1	77,4
Kuriso metsa looduskaitseala	70,86	63,54	3,63	0,00	67,17	94,8
Kõõvistmäe looduskaitseala	47,50	10,93	1,05	0,00	11,98	25,2
Käbiküla looduskaitseala	62,89	57,61	0,00	0,24	57,85	92,0
Käku looduskaitseala	52,68	0,00	24,70	17,34	42,04	79,8
Käru looduskaitseala	652,73	7,88	384,92	96,34	489,14	74,9
Laanekolli looduskaitseala	300,17	7,71	241,94	10,43	260,08	86,6
Lebavere looduskaitseala	606,80	565,65	0,00	0,00	565,6457	93,2
Liivaküla-Äntu looduskaitseala	350,75	331,04	0,00	2,70	333,74	95,1
Luusikametsa looduskaitseala	3049,70	290,53	1411,66	629,78	2331,97	76,5
Lüsingumetsa looduskaitseala	188,34	179,49	1,66	2,84	183,99	97,7
Mahtrametsa looduskaitseala	348,48	146,07	10,79	42,34	199,2	57,2
Massumetsa looduskaitseala	2431,76	204,74	732,22	949,16	1886,12	77,6
Märjamaa looduskaitseala	728,41	453,87	0,00	0,00	453,87	62,3
Naistevalla looduskaitseala	727,98	77,83	333,68	130,65	542,16	74,5
Nulga looduskaitseala	214,00	113,84	0,00	0,00	113,84	53,2
Ojasoo-Kantküla looduskaitseala	139,64	0,00	37,54	77,86	115,4	82,6
Oti looduskaitseala	343,39	18,69	165,28	98,94	282,91	82,4
Paatsa looduskaitseala	79,49	0,00	41,38	16,15	57,53	72,4
Pikknurme looduskaitseala	2716,68	86,09	1506,57	516,25	2108,91	77,6
Pilpa looduskaitseala	135,59	69,39	22,99	0,17	92,55	68,3
Põdrangu looduskaitseala	1258,89	1110,70	65,05	29,66	1205,41	95,8
Rangu looduskaitseala	71,20	46,36	0,00	0,00	46,36	65,1
Ransi looduskaitseala	109,97	65,46	0,96	0,78	67,2	61,1
Ravametsa looduskaitseala	107,43	51,90	47,01	5,53	104,44	97,2
Rünga looduskaitseala	409,56	363,66	6,40	0,00	370,06	90,4
Salutaguse looduskaitseala	137,65	136,35	0,00	0,00	136,35	99,1
Siniallikate looduskaitseala	140,90	42,03	8,10	17,77	67,9	48,2
Sooniste looduskaitseala	429,15	252,18	0,55	6,27	259	60,4
Tagametsa looduskaitseala	306,82	211,01	14,67	7,34	233,02	75,9
Tammikumetsa looduskaitseala	79,58	37,74	0,01	21,69	59,44	74,7

Tarakvere looduskaitseala	432,99	7,51	322,17	52,38	382,06	88,2
Tatruse looduskaitseala	71,82	1,38	52,25	0,00	53,63	74,7
Teringimetsa looduskaitseala	215,83	67,65	86,85	6,74	161,24	74,7
Tiisatu looduskaitseala	145,38	10,73	54,00	57,69	122,42	84,2
Tilla looduskaitseala	65,97	10,52	42,25	1,82	54,59	82,7
Tirbiku looduskaitseala	185,39	141,93	5,83	1,28	149,04	80,4
Tõrasoo metsa looduskaitseala	251,51	51,69	10,49	54,31	116,49	46,3
Tähemaa looduskaitseala	322,89	0,00	226,85	62,17	289,02	89,5
Ubarimetsa looduskaitseala	106,27	71,93	3,53	22,22	97,68	91,9
Uniküla looduskaitseala	85,04	73,75	0,00	1,61	75,36	88,6
Valkla looduskaitseala	52,92	6,67	2,52	4,44	13,63	25,8
Vana-Kuuste looduskaitseala	519,76	370,13	0,00	1,12	371,25	71,4
Varbola looduskaitseala	61,41	50,22	1,74	4,15	56,11	91,4
Viira looduskaitseala	407,48	21,83	272,58	13,98	308,39	75,7
Visela looduskaitseala	22,88	11,24	0,65	0,01	11,9	52,0
Voka looduskaitseala	31,72	16,76	7,34	0,00	24,1	76,0
Kokku/ keskmine	27339,89	7309,06	9852,09	4181,19	21342,34	77,00

• Ohustatus ja haruldus

Vanad metsakooslused (vähemalt 100 a) on Eestis ohustatud ja haruldased, kuna intensiivse metsamajandusega on vanade metsade pindala järjest vähenenud (vanuse nihkumine nooremate metsade suunas). Vanade metsakoosluste säilitamine on eriti oluline, kuna need pakuvad elupaika väga paljudele erinevatele liikidele, seal hulgas majandustegevuse ja häirimise suhtes tundlikele liikidele.

Vanametsa liikide kaitse põhineb lühidalt kolmel alusvõitel (A. Lõhmus, 2016):

- liikide looduslike asurkondade elujõulisus oleneb nende elupaiga pindalast ning üldjuhul on olemas elupaiga hävimise kriitiline määr, mille ületamisel sureb asurkond välja. Empiiriliste uuringute põhjal on selleks määraks u 70%–80% algse elupaiga kadu;
- sagedaste häiringutega metsas (nt põlengudünaamikaga nõmmemets) on vana metsa looduslikult vähem kui harvade häiringutega metsas (nt häiludünaamikaga lodu- ja salumets) ning vastavalt on ka elustiku jaoks viimaseid vaja suhteliselt rohkem;
- range kaitse miinimumeesmärgiks on 20% iga kasvukohatüübi looduslikust vanametsa pindalast.

A. Lõhmuse metsade tüpoloogilise analüüsi tulemusel leiti, et vanadele metsadele iseloomuliku elustiku säilimise tagamiseks tuleb range kaitse alla võtta rohkem laane-, salu- ja sooviku tüübirühmadesse kuuluvaid metsi.

Väike-konnakotkas (*Aquila pomarina*) on üks Euroopa arvukamatest kotkastest. Vaatamata sellele peetakse liiki ohustatuks, kuna tema areaal ja arvukus on eelmise sajandiga võrreldes vähenenud. Väike-konnakotka praeguseks arvukuseks võib hinnata 600-700 paari (Väike-konnakotka kaitse tegevuskava, 2009). Liik on Eesti punase nimestiku järgi (2008) ohulähedane

ning looduskaitsealade alusel arvatud haruldase ja hävimisohus liigina I kaitsekategooria liikide hulka. Väike-konnakotka elupaik on mosaiikne maastik, kus metsad vahelduvad niitude, karjamaade, põldude, jõeorgude ja soodega. Väike-konnakotkas väldib vähese metsa ja intensiivse maakasutusega alasid, samuti suuri ühtlasi metsamassiive. Liigi peamised ohutegurid on pesapaikade ja saagialade kvaliteedi langus ning pesitsusaegne häirimine (Väike-konnakotka kaitse tegevuskava, 2009). Väike-konnakotkas esineb Kassilaane, Nulga, Supsi ja Visela looduskaitsealadel ja kuigi andmed liikide ja nende pesitsuse kohta ei ole kõige paremad võib elupaika hinnata neile ikkagi sobivaks.

Merikotkas (*Haliaeetus albicilla*) Põhja-, Kesk- ja Ida-Euroopa riikides pesitsev liik, kelle arvukus langes oluliselt Läänemere ümbruses 19. sajandi teises pooles ja 20. sajandi alguses vaenamise ning 20. sajandi keskpaigas kloororgaaniliste ühendite kasutamise tõttu. Alates 1957. aastast rakendatud kaitsemeetmetele on tänaseks liigi arvukus küll taas hakanud tõusma, olles Kotkaklubi hinnangul jõudnud 220-250 paarini, kuid jätkuvalt ei saa seda lugeda sellele liigile soodsaks seisundiks (Merikotka kaitse tegevuskava, 2013). Eesti punase nimestiku järgi (2008) on kohalik asurkond hinnatud ohulähedasse seisundisse ning liik on arvatud Looduskaitse seaduse alusel I kategooria kaitsealuste liikide hulka. Merikotkast ohustavad peamiselt erinevad keskkonnamürgid. Teiste ohutegurite (sobivate pesapuude nappus, pesitsusaegne häirimine, lindude tahtlik tapmine, hukkumine elektriliinides ja teedel) mõju on hinnatud väikeseks (Merikotka kaitse tegevuskava, 2013). Massumetsa looduskaitsealal on merikotkas pikema perioodi jooksul esinenud ning toimunud on edukaid pesitsusi. Ala on merikotka elupaigaks sobiv.

Must-toonekurg (*Ciconia nigra*) on väheneva arvukusega linnuliik, kes on Eesti punase nimestiku järgi (2008) ohustatud ning arvatud looduskaitsealade alusel haruldase ja hävimisohus liigina I kaitsekategooria liikide hulka, kuna tema arvukus on langenud 1980. aastate alguse 250 pesitsevalt paarilt praeguse 60-90 paarini (Must-toonekure tegevuskava, 2018). Must-toonekure elupaikadeks on eelkõige vanad, minimaalse häirimise ja soodsate toitumispaikadega looduslikult mitmekesised metsamassiivid. Lisaks must-toonekurele elab talle pesitsuspaigaks sobivates vanades metsades veel kuni 400 ohustatud liiki (Must-toonekure kaitse tegevuskava, 2009). Seega toimib must-toonekurg teiste ohustatud liikide suhtes katusliigina. Pikknurme looduskaitsealal on must-toonekurg mõned aastad tagasi edukalt pesitsenud, kuid viimastel aastatel ei ole tema pesapuud leitud ning tehispesa pole liik asustanud. Varasemate pesitsuste ja puistu struktuuri arvestades saab ikkagi metsa liigile sobivaks elupaigaks lugeda ning pole välistatud liigi esinemine alal.

Kanakull (*Accipiter gentilis*) on Eestis peamiselt paikne liik, vaid väike osa lindudest (peamiselt noored) lendab lõunapoolsetele aladele. Kanakull pesitseb nii loodusmaastikus kui ka metsatukkadega vahelduvas kultuurmaastikus. Eesti punase nimestiku järgi (2008) on kohalik asurkond hinnatud ohulähedasse seisundisse ning liik on arvatud Looduskaitse seaduse alusel II kategooria kaitsealuste liikide hulka. Eestis on kanakulli arvukus 1990-ndate aastate algusest alates tugevalt langenud (>50%) ning arvukust hinnatakse 300-500 haudepaarini (Kanakulli kaitse tegevuskava, 2015). Kanakulli peamiselt ohustavateks teguriteks on pesapaikade hävinemine, toitumisalade kvaliteedi langus ja pesitsusaegne häirimine. Kanakullile on Nulga ja Vana-Kuuste looduskaitsealad sobivad, kuna tegemist on esinduslike elupaikadega ning sobivad liigi pikaajaliseks kaitseks.

Metsis (*Tetrao urogallus*) on levinud ühtlaselt Euraasia boreaalsetes metsades Skandinaaviast kuni Ida-Siberini. Leviku edelaosas Lääne- ja Kesk-Euroopas on levik fragmenteerunud peamiselt mägedes asuvate põliste metsade kohatise leviku, aga ka elupaikade kadumise tõttu. Eesti punase nimestiku järgi (2008) on kohalik asurkond hinnatud ohualtisse seisundisse ning liik on arvatud Looduskaitse seaduse alusel II kategooria kaitsealuste liikide hulka. Eestis on

metsisekukkede arvukus 1980-ndate aastate alguse 2000-3000 isendilt langenud umbes 1100-1200 isendini. Boreaalsetes metsas on leitud metsisemängude piirkonnas kõrgem liigirikkus metsalindude ja imetajate seas ning seetõttu toimib metsis teiste liikide suhtes katusliigina. Metsist peamiselt ohustavateks teguriteks on elupaikade killustumine ja kadumine, elupaiga kvaliteedi langus kuivenduse mõjul ning kisklus. Metsise elupaikades peab oluliselt piirama ning suunama metsamajanduslikku tegevust ning seetõttu peavad mängualad ja seda ümbritsev looduslik elupaik olema tšoneeritud sihtkaitsevööndisse. Eelneva põhjal on liigi kaitse-eeldusteks väikese arvukuse tõttu haruldus, ohutegurite kriitilise mõju tõttu ohustatus. Metsise elupaika kaitstakse Tagametsa looduskaitsealal. Tagametsa LKAl ulatuv metsise leiukoht on on olnud asustatud pikema perioodi jooksul. 2016.a loendati Võheru (Vaharujärve) leiukohas 2 metsisekukke.

Lehitu pisikäpp (*Epipogium aphyllum*) on väga haruldane spetsiifilise elupaiganõudlusega I kaitsekategooriasse kuuluv liik, kes on Eesti ohustatud liikide punase nimestiku järgi (2008) äärmiselt ohustatud seisus. See 10–21 cm kõrgune, ilma klorofüllil ja lehtedeta käpaline kasvab peamiselt varjukates puutumatus okaspuu enamusega segametsades (niisked haavasegused kuusikud, soostunud segametsad ja lodud), kuid ka vanemates kõdusoometsades. Lehitu pisikäpp ilmub maapinnale vaid paariks nädalaks juuli lõpus, kuid ei pruugi igal aastal end üldse näidata. Lehitu pisikäpp on võimeline taasilmuma ka piirkondades, kus pole teda aastaid registreeritud, eeldusel, et on säilinud küpsed metsakooslused. Peamised ohutegurid on metsamajandus (ka hooldusraie leiukohtades viib koheselt liigi kadumisele) ja veerežiimi rikkumine (Sugukond käpalised (Orchidaceae) kaitse tegevuskava eelnõu). Keskkonnaregistri andmetel (2018 a märtsi seisuga) on lehitu pisikäpal 24 leiukohta Eestis. Lehitu pisikäppa esineb Luusikametsa looduskaitsealal kahes leiukohas kuid arvestades liigi eripära (ei ilmu igal aastal nähtavale) on leitud vaid mõned isendid. Metsa struktuuri ja leidude alusel saab kaitsealala pidada liigile sobilikus elupaigaks.

Kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*) on levinud hajusalt üle Eesti, vähem Lõuna-Eestis ja Ida-Virumaal. Liik on Eestis põhiliselt metsataim, kuid kasvab ka niitudel, puisniitudel ja kadastikes (Kauni kuldkinga kaitse tegevuskava, 2015) Kaunis kuldking on Eesti punase nimestiku järgi (2008) ohulähedases seisus ning arvatud Looduskaitse seaduse alusel II kaitsekategooria liikide hulka. Liigi kaitse tegevuskava andmetel on viimasel ajal täheldatud kaunis kuldkinga arvukuse vähenemist: 2007. aastal tehtud üleriigilise kaunis kuldkinga inventuuri käigus ei leitud liigi isendeid ligikaudu veerandis varem registreeritud leiukohtades. Peamine ohutegur on kasvukohtade muutused ja hävimine metsade lageraiete (eelkõige sellised raieviisid, millega rikutakse mullapinda) ning kuivendus- ja ehitustegevuse tagajärjel kas otseselt kasvukohtades või nende naabruses. Niitudel kasvavaid taimi ohustab enim võsastumine (Kauni kuldkinga kaitse tegevuskava, 2015). Mahtrametsa, Pikknurme ja Tirbiku looduskaitsealad on kauni kuldkinga jaoks olulised, kuna kõikidele aladele jääb mitmeid leiukohti. Tirbiku looduskaitseala saab kuldkinga osas kõige esinduslikumaks lugeda, kuna seal on kõige rohkem leiukohti ning neist osades (KLO9315870, KLO9326823, KLO9326826) on liigi seisund väga hea (üle 100 puhmiku ja populatsioonis esineb ka juveniilseid taimi).

Püsiksannikas (*Swertia perennis*) on üks vähestest emajuureliste sugukonda kuuluvatest taimedest Eesti looduses. Püsiksannikas on Eestis I kaitsekategooria taimeliik ja kuulub Eesti ohustatud liikide punases nimestikus (2008) ohualtude taimeliikide nimekirja. Tegemist on taimeliigiga, kelle kasvukohanõudlus on väga kitsas. Eestis võib püsiksannikat leida madalsoodest (allikasoodest), madalsoometsadest ning jõgede ja järvede lamminiitudelt, kus mulla reaktsioon on aluseline. Kõige suurem ohutegur on kuivendamine, mis põhjustab eutrofeerumist ning soodustab võsastumist ja roostumist. See jällegi suurendab konkurentset survet ja põhjustab populatsioonide arvukuse vähenemist. Keskkonnaregistri andmetel (2018 a märtsi seisuga) on püsiksannikal 77 leiukohta Eestis. Ransi looduskaitsealale jääb püsiksannika

leiukoht, kus liik on väga arvukas.

Limatünnik (*Sarcosoma globosum*) on Eesti punase nimestiku järgi (2008) ohualdis suureneva arvukusega seen, kes on arvatud looduskaitsealade alusel I kaitsekategooria kaitsealuste liikide hulka. Algselt kogu Euroopas levinud liik on 21. sajandi jooksul mitmes riigis hävinud. Liigi elupaigaks on peamiselt vanad arumetsad, mida ohustavad metsahooldustööd ning lageraied. Keskkonnaregistri andmetel (2018 a märtsi seisuga) on limatünnikul 145 leiukohta Eestis. Limatünnikut on leitud mitmel aastal Nulga looduskaitsealale jäävast leiukohast.

Kroonliudik (*Sarcosphaera coronaria*) on kottseente hõimkonda kuuluv lubjalembene mürgine seen, kes kasvab valdavalt lookuusikutes, -kadastikes ja -männikutes, aga ka nõmmemännikus. Eestist on liiki leitud peamiselt Rapla ja Saare, aga ka Lääne ja Hiiu maakonnast. Kroonliudik on II kaitsekategooria liik, kelle seisundit on Eesti punase nimestiku järgi (2008) hinnatud ohualtiks. Keskkonnaregistri andmetel (2018 a märtsi seisuga) on limatünnikul 43 leiukohta Eestis. Tõrasoo metsa looduskaitsealal on kroonliudiku leiukoht, kus 2017. a leiti vähemalt 5 viljakeha.

Must limasamblik (*Collema nigrescens*) on epifüüt, kes kasvab niisketes segapuistutes lehtpuude tüve või jalami sammaldumata koorel. Eesti punase nimestiku järgi (2008) on liik märgitud ohualtiks ning arvatud looduskaitsealade alusel II kategooria kaitsealuste liikide hulka. Must limasamblik on tundlik metsahooldustööde, puuliikide osakaalu muutuste, metsade vanuseliste muutuste suhtes ning liiki ohustavad ka vanade metsade ja suurte puude kadumine (e-elurikkus, 2018). Must limasambliku üks leiukoht on Tirbiku looduskaitseala. Tirbiku looduskaitsealal leiti noores arengujärgus isendeid haavalt.

Lisaks eelpool nimetatud loodusväärtustele on looduskaitsealade kaitse alla võtmine oluline teistegi haruldaste ja ohustatud liikide kaitseks (vt tabel 2). **Kaitseala kaitse-eesmärgiks on seatud need kooslused ja kaitsealused liigid, kelle kaitse jaoks on tegemist esindusliku ja soodsa seisundi säilitamiseks olulise esinemisalaga ning liigid, kelle soodsa seisundi säilimiseks pikaajaliselt (säilimine pikas perspektiivis) ei piisa ainult isendikaitsest.** Teisi kaitsealuseid liike ei ole kaitsekorra määramisel aluseks võetud, kuid nende puhul on arvestatud, et eesmärgiks seatavate katusliikide ja koosluste alusel kehtestatav kaitsekord tagab ka nende kaitse. Kaitse-eeskirjas sätestatud kaalutusõiguse teostamisel sisustatakse nende liikide puhul kaitse-eesmärgi saavutamist (LKS § 14 lg 2) LKS §-s 55 sätestatud isendikaitse kaudu. Teiste sõnadega tuleb nende liikide puhul kaitseala valitseja nõusolekul lubatud tegevusteks ja kaitseala valitseja nõusolekuta keelatud tegevusteks nõusolekut andes arvestada, et kavandatud tegevus ei oleks vastuolus LKS §-s 55 sätestatud isendikaitse põhimõtetega. Isendikaitse väldib konkreetsete isendite surmamist, kahjustamist ja hävitamist, kuid ei taga nende liikide elupaikade ja kasvukohtade säilimist sellises mahus, et oleks tagatud nende liikide püsiv pikaajaline säilimine nende levikualal. Kaitseala valitseja võib tuginedes LKS § 55 sätestatud isendikaitse sätetele seada lisaks kaitse-eeskirjas toodud piirangutele liigispetsiifilisi tingimusi, mis on vajalikud isendikaitseks.

Tabel 2. Keskkonnaregistri andmetel (2018. a 1. märtsi seisuga) kaitsealadel esinevad I, II ja III kategooria kaitsealused liigid.

Looduskaitseala	Liik	Kaitse- kategooria (I, II, III)	Kaitse- eesmärgiks (ei/jah)
Aandu looduskaitseala	harilik ungrukold (<i>Huperzia selago</i>)	III	ei
Aavere looduskaitseala	soo-neiuvaip (<i>Epipactis palustris</i>)	III	ei
Alupere looduskaitseala	-	-	-
Auga looduskaitseala	kahelehine käokeel (<i>Platanthera bifolia</i>)	III	ei

	kodukakk (<i>Strix aluco</i>)	III	ei
	pruunikas pesajuur (<i>Neottia nidus-avis</i>)	III	ei
	värbkakk (<i>Glaucidium passerinum</i>)	III	ei
Ereste-Niguli looduskaitseala	-	-	-
Hõpõsaarõ-Katõsilla looduskaitseala	rohekas käokeel (<i>Platanthera chlorantha</i>)	III	ei
	tähk-rapuntsel (<i>Phyteuma spicatum</i>)	III	ei
Kaisa looduskaitseala	-	-	-
Kapu looduskaitseala	-	-	-
	limatünnik (<i>Sarcosoma globosum</i>)	I	jah
	karvane maarjalepp (<i>Agrimonia pilosa</i>)	II	ei
	haavanääts (<i>Junghuhnia pseudozilingiana</i>)	III	ei
	haava-tardsamblik (<i>Leptogium saturninum</i>)	III	ei
	harilik ungrukold (<i>Huperzia selago</i>)	III	ei
	hiireviu (<i>Buteo buteo</i>)	III	ei
	hoburästas (<i>Turdus viscivorus</i>)	III	ei
	händkakk (<i>Strix uralensis</i>)	III	ei
	kahelehine käokeel (<i>Platanthera bifolia</i>)	III	ei
Karisöödi looduskaitseala	karukold (<i>Lycopodium clavatum</i>)	III	ei
	laanepüü (<i>Tetrastes bonasia</i>)	III	ei
	musträhn (<i>Dryocopus martius</i>)	III	ei
	rohekas käokeel (<i>Platanthera chlorantha</i>)	III	ei
	roomav öövilge (<i>Goodyera repens</i>)	III	ei
	sulgjas õhik (<i>Neckera pennata</i>)	III	ei
	suur käopõll (<i>Listera ovata</i>)	III	ei
	tähk-rapuntsel (<i>Phyteuma spicatum</i>)	III	ei
	väike-kärbsenäpp (<i>Ficedula parva</i>)	III	ei
	vööthuul-sõrmkäpp (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>)	III	ei
Kassilaane looduskaitseala	väike-konnakotkas (<i>Aquila pomarina</i>)	I	jah
Kiviõli looduskaitseala	harilik kopsusamblik (<i>Lobaria pulmonaria</i>)	III	ei
	künnapuu (<i>Ulmus laevis</i>)	III	ei
Kunila looduskaitseala	-	-	-
	laialehine neuuvaip (<i>Epipactis helleborine</i>)	III	ei
Kuninga-Rimmu looduskaitseala	ohakasoomukas (<i>Orobanche pallidiflora</i>)	III	ei
	pruunikas pesajuur (<i>Neottia nidus-avis</i>)	III	ei
	tähk-rapuntsel (<i>Phyteuma spicatum</i>)	III	ei
Kurisoo metsa looduskaitseala	-	-	-
Kõõvistmäe looduskaitseala	-	-	-
Käbiküla looduskaitseala	-	-	-
Käku looduskaitseala	harilik porss (<i>Myrica gale</i>)	III	ei
Käru looduskaitseala	-	-	-
Laanekolli looduskaitseala	-	-	-
	laanerähn (<i>Picoides tridactylus</i>)	II	ei
Lebavere looduskaitseala	hallpea-rähn (<i>Picus canus</i>)	III	ei
	harilik kopsusamblik (<i>Lobaria pulmonaria</i>)	III	ei
	sulgjas õhik (<i>Neckera pennata</i>)	III	ei
Liivaküla-Äntu looduskaitseala	pruunikas pesajuur (<i>Neottia nidus-avis</i>)	III	ei
Luusikametsa looduskaitseala	lehitu pisikäpp (<i>Epipogium aphyllum</i>)	I	jah

	kaunis kuldking (<i>Cypripedium calceolus</i>)	II	ei
	kärbesõis (<i>Ophrys insectifera</i>)	II	ei
	mets-aruhein (<i>Festuca altissima</i>)	II	ei
	laialehine neuuvaip (<i>Epipactis helleborine</i>)	III	ei
	pruunikas pesajuur (<i>Neottia nidus-avis</i>)	III	ei
	vööthuul-sõrmkäpp (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>)	III	ei
Lüsingumetsa looduskaitseala	-	-	-
Mahtrametsa looduskaitseala	kaunis kuldking (<i>Cypripedium calceolus</i>)	II	jah
	Russowi sõrmkäpp (<i>Dactylorhiza russowii</i>)	II	ei
	harilik ungrukold (<i>Huperzia selago</i>)	III	ei
	kahelehine käokeel (<i>Platanthera bifolia</i>)	III	ei
	ludukannike (<i>Viola uliginosa</i>)	III	ei
Massumetsa looduskaitseala	merikotkas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	I	jah
	laanerähn (<i>Picoides tridactylus</i>)	II	ei
	valgeselg-kirjurähn (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	II	ei
	hallpea-rähn (<i>Picus canus</i>)	III	ei
	harilik ungrukold (<i>Huperzia selago</i>)	III	ei
	hiireviu (<i>Buteo buteo</i>)	III	ei
	laanepüü (<i>Tetrastes bonasia</i>)	III	ei
	musträhn (<i>Dryocopus martius</i>)	III	ei
	nõmmelõoke (<i>Lullula arborea</i>)	III	ei
väike-kirjurähn (<i>Dendrocopos minor</i>)	III	ei	
Märjamaa looduskaitseala	püst-linalehik (<i>Thesium ebracteatum</i>)	II	ei
Naistevalla looduskaitseala.	väike-konnakotkas (<i>Aquila pomarina</i>)	I	jah
	harilik kärnkonn (<i>Bufo bufo</i>)	III	ei
	rohukonn (<i>Rana temporaria</i>)	III	ei
	tiigikonn (<i>Pelophylax lessonae</i>)	III	ei
	tähnikesilik (<i>Triturus vulgaris</i>)	III	ei
Nulga looduskaitseala	limatünnik (<i>Sarcosoma globosum</i>)	I	jah
	väike-konnakotkas (<i>Aquila pomarina</i>)	I	jah
	Kanakull (<i>Accipiter gentilis</i>)	II	jah
Ojasoo-Kantküla looduskaitseala	-	-	-
Oti looduskaitseala	-	-	-
Paatsa looduskaitseala	varjuluste (<i>Bromus benekenii</i>)	II	ei
	harilik käoraamat (<i>Gymnadenia conopsea</i>)	III	ei
	harilik porss (<i>Myrica gale</i>)	III	ei
	kahkjaspunane sõrmkäpp (<i>Dactylorhiza incarnata</i>)	III	ei
	kuradi-sõrmkäpp (<i>maculata</i>)	III	ei
	laialehine neuuvaip (<i>Epipactis helleborine</i>)	III	ei
	lääne-mõõkrohi (<i>Cladium mariscus</i>)	III	ei
	soo-neuuvaip (<i>Epipactis palustris</i>)	III	ei
	vööthuul-sõrmkäpp (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>)	III	ei
Pikknurme looduskaitseala	must-toonekurg (<i>Ciconia nigra</i>)	I	jah
	kaunis kuldking (<i>Cypripedium calceolus</i>)	II	jah
	balti sõrmkäpp (<i>Dactylorhiza baltica</i>)	III	ei
	harilik ungrukold (<i>Huperzia selago</i>)	III	ei

	kahelehine käokeel (<i>Platanthera bifolia</i>)	III	ei
	laialehine neuuvaip (<i>Epipactis helleborine</i>)	III	ei
	ohakasoomukas (<i>Orobancha pallidiflora</i>)	III	ei
	pruunikas pesajuur (<i>Neottia nidus-avis</i>)	III	ei
	sulgjas õhik (<i>Neckera pennata</i>)	III	ei
	suur käopõll (<i>Listera ovata</i>)	III	ei
	sõõrsilmik (<i>Lopinga achine</i>)	III	ei
	vööthuul-sõrmkäpp (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>)	III	ei
Pilpa looduskaitseala	-	-	-
Põdrangu looduskaitseala	eesti soojumikas (<i>Saussurea alpina</i> subsp. <i>esthonica</i>)	II	ei
	harilik käoraamat (<i>Gymnadenia conopsea</i>)	III	ei
	mets-õunapuu (<i>Malus sylvestris</i>)	III	ei
	pruunikas pesajuur (<i>Neottia nidus-avis</i>)	III	ei
	soo-neiuvaip (<i>Epipactis palustris</i>)	III	ei
	suur käopõll (<i>Listera ovata</i>)	III	ei
	vööthuul-sõrmkäpp (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>)	III	ei
Rangu looduskaitseala	-	-	-
Ransi looduskaitseala	püsiksannikas (<i>Swertia perennis</i>)	I	jah
	kaunis kuldking (<i>Cypripedium calceolus</i>)	II	ei
	veelendlane (<i>Myotis daubentonii</i>)	II	ei
Ravametsa looduskaitseala	kaunis kuldking (<i>Cypripedium calceolus</i>)	II	ei
	suur käopõll (<i>Listera ovata</i>)	III	ei
	vööthuul-sõrmkäpp (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>)	III	ei
Rünga looduskaitseala	-	-	-
Salutaguse looduskaitseala	-	-	-
Siniallikate looduskaitseala	-	-	-
Sooniste looduskaitseala	-	-	-
Tagametsa looduskaitseala	eesti soojumikas (<i>Saussurea alpina</i> subsp. <i>esthonica</i>)	II	ei
	koldjas selaginell (<i>Selaginella selaginoides</i>)	II	ei
	kärbesõis (<i>Ophrys insectifera</i>)	II	ei
	lõhnav käoraamat (<i>Gymnadenia odoratissima</i>)	II	ei
	metsis (<i>Tetrao urogallus</i>)	II	jah
	harilik käoraamat (<i>Gymnadenia conopsea</i>)	III	ei
	kahelehine käokeel (<i>Platanthera bifolia</i>)	III	ei
	kahkjaspunane sõrmkäpp (<i>Dactylorhiza incarnata</i>)	III	ei
soo-neiuvaip (<i>Epipactis palustris</i>)	III	ei	
Tammikumetsa looduskaitseala	hall käpp (<i>Orchis militaris</i>)	III	ei
	harilik käoraamat (<i>Gymnadenia conopsea</i>)	III	ei
	harilik pors (<i>Myrica gale</i>)	III	ei
	kahelehine käokeel (<i>Platanthera bifolia</i>)	III	ei
	kahkjaspunane sõrmkäpp (<i>Dactylorhiza incarnata</i>)	III	ei
	laialehine neuuvaip (<i>Epipactis helleborine</i>)	III	ei
	musträhn (<i>Dryocopus martius</i>)	III	ei
	pruunikas pesajuur (<i>Neottia nidus-avis</i>)	III	ei
punajalg-tilder (<i>Tringa totanus</i>)	III	ei	

	rohekas käokeel (<i>Platanthera chlorantha</i>)	III	ei
	soo-neiuvaip (<i>Epipactis palustris</i>)	III	ei
	suur käopõll (<i>Listera ovata</i>)	III	ei
	väike-kirjurähn (<i>Dendrocopos minor</i>)	III	ei
	vööthuul-sõrmkäpp (<i>Dactylorhiza fuchsii</i>)	III	ei
Tarakvere looduskaitseala	-	-	-
Tatruse looduskaitseala	-	-	-
Tereringimetsa looduskaitseala	-	-	-
	harilik jugapuu (<i>Taxus baccata</i>)	II	ei
	harilik luuderohi (<i>Hedera helix</i>)	II	ei
	jumalakäpp (<i>Orchis mascula</i>)	II	ei
	laululuik (<i>Cygnus cygnus</i>)	II	ei
	mets-aruhein (<i>Festuca altissima</i>)	II	ei
	sarvikpütt (<i>Podiceps auritus</i>)	II	ei
	varjuluste (<i>Bromus benekenii</i>)	II	ei
Tiisatu looduskaitseala	kahkjaspunane sõrmkäpp (<i>Dactylorhiza incarnata</i>)	III	ei
	laialehine neuuvaip (<i>Epipactis helleborine</i>)	III	ei
	lääne-mõõkrohi (<i>Cladium mariscus</i>)	III	ei
	mets-õunapuu (<i>Malus sylvestris</i>)	III	ei
	rohekas käokeel (<i>Platanthera chlorantha</i>)	III	ei
	sookurg (<i>Grus grus</i>)	III	ei
	soo-neiuvaip (<i>Epipactis palustris</i>)	III	ei
	suur käopõll (<i>Listera ovata</i>)	III	ei
Tilla looduskaitseala	laanerähn (<i>Picoides tridactylus</i>)	II	ei
	kaunis kuldking (<i>Cypripedium calceolus</i>)	II	jah
	must limasamblik (<i>Collema nigrescens</i>)	II	jah
Tirbiku looduskaitseala	punane tolmpes (<i>Cephalanthera rubra</i>)	II	ei
	pruunikas pesajuur (<i>Neottia nidus-avis</i>)	III	ei
	sulgjas õhik (<i>Neckera pennata</i>)	III	ei
	eesti soojumikas (<i>Saussurea alpina</i> subsp. <i>esthonica</i>)	II	ei
	jumalakäpp (<i>Orchis mascula</i>)	II	ei
	kroonliudik (<i>Sarcosphaera coronaria</i>)	II	jah
	püst-linalehik (<i>Thesium ebracteatum</i>)	II	ei
Tõrasoo metsa looduskaitseala	sile tondipea (<i>Dracocephalum ruyschiana</i>)	II	ei
	harilik käoraamat (<i>Gymnadenia conopsea</i>)	III	ei
	kahkjaspunane sõrmkäpp (<i>Dactylorhiza incarnata</i>)	III	ei
	pruunikas pesajuur (<i>Neottia nidus-avis</i>)	III	ei
	suur käopõll (<i>Listera ovata</i>)	III	ei
Tähemaa looduskaitseala	ahtalehine ängelhein (<i>Thalictrum lucidum</i>)	III	ei
Ubarimetsa looduskaitseala	-	-	-
	pruunikas pesajuur (<i>Neottia nidus-avis</i>)	III	ei
Uniküla looduskaitseala	rohekas käokeel (<i>Platanthera chlorantha</i>)	III	ei
	siberi võhumõök (<i>Iris sibirica</i>)	III	ei
Valkla looduskaitseala	värbkakk (<i>Glaucidium passerinum</i>)	III	ei
Vana-Kuuste looduskaitseala	Kanakull (<i>Accipiter gentilis</i>)	II	jah

	laanerähn (<i>Picoides tridactylus</i>)	II	ei
	roomav öövilge (<i>Goodyera repens</i>)	III	ei
	õõnetuvi (<i>Columba oenas</i>)	III	ei
Varbola looduskaitseala	-	-	-
Viira looduskaitseala	Kanakull (<i>Accipiter gentilis</i>)	II	ei
	harilik ungrukold (<i>Huperzia selago</i>)	III	ei
	hoburästas (<i>Turdus viscivorus</i>)	III	ei
	laanepüü (<i>Tetrastes bonasia</i>)	III	ei
	laialehine neiuvaip (<i>Epipactis helleborine</i>)	III	ei
	sulgjas õhik (<i>Neckera pennata</i>)	III	ei
Visela looduskaitseala	väike-konnakotkas (<i>Aquila pomarina</i>)	I	jah
Voka looduskaitseala	-	-	-

2.2. Kaitse alla võtmise otstarbekus

Aandu, Aavere, Alupere, Auga, Erete-Niguli, Hõpõsaarõ-Katõsilla, Kaisa, Kapu, Karisõõdi, Kassilaane, Kiviõli, Kunila, Kuninga-Rimmu, Kurisoo metsa, Kõõvistmäe, Kåbikåla, Kåku, Kåru, Laanekolli, Lebavere, Liivakåla-Åntu, Luusikametsa, Låsingumetsa, Mahtrametsa, Massumetsa, Mårjamaa, Naistevalla, Nulga, Ojasoo-Kantkåla, Oti, Paatsa, Pikknurme, Pilpa, Põdrangu, Rangu, Ransi, Ravametsa, Rånga, Salutaguse, Siniallikate, Sooniste, Tagametsa, Tammikumetsa, Tarakvere, Tatruse, Teringimetsa, Tiisatu, Tilla, Tirbiku, Tõrasoo metsa, Tåhema, Ubarimetsa, Unikåla, Valkla, Vana-Kuuste, Varbola, Viira, Visela ja Voka looduskaitsealade loomise nål on tegemist uute kaitsealadega.

Vanad (åle 100 a vanuseid) metsad on muutunud haruldaseks ja seda metsa elupaigana kasutavad liigid on jårjest enam ohustatud. Loodavad kaitsealad asuvad keset intensiivselt majandatud metsi või olemasolevate kaitsealade servaaladel ning neil on oluline tåhtsus loodusliku mitmekesisuse sålilmisel.

Eesti metsade elurikkust ja kõikide metsaliikide soodsa seisundi sålilmist ei ole võimalik tagada ainult majandatavate metsadega, sest majandusmetsades on lama- ja surnud puidu osakaal vånike ning raieringi pikkus liiga lühike vanametsaliikide levimiseks ja elutegevuseks.

A. Lõhmuse Eesti rangelt kaitstavate metsade tåpoloogilise analýüsi (2016. a) tulemusel selgus, praegu range kaitse all olevate metsakoosluste (eelkõige laane, salu ja sooviku tåübiråhmadesse kuuluvate metsakoosluste) pindala ei ole liikide soodsa seisundi tagamiseks piisav. Range kaitse miinimumeesmårgiks lepiti kokku (metsade range kaitse tåõråhma koosoleku protokoll 01.03.2017) 32500 ha laanemetsi, 28400 ha salumetsi ja 50000 ha. Kaitsealade moodustamisega suureneb range kaitse all olevate laanemetsade osakaal 60,6 %-lt 83,1 %-ni, salumetsadel 49,4 %-lt 84,1 %-ni ning soovikumetsade osakaal 94,6 %-lt 102,9 %-ni (algne range kaitse osakaal on arvatud 2017.a novembri seisuga).

Ålaltoodust låhtuvalt on kaitsealade moodustamine oluline ja otstarbekas, sest nende alade moodustamisega parandatakse kaitsealuste liikide levikut (parem kaitsealade ja ka puutumata metsade võrgustik) ning metsad, mis jåavad kas kohe või peale vajalikke taastamistõid looduslikule arengule, pakuvad tulevikus sobivat elupaika paljudele inimpeglিকে liikidele.

Kaitsealade moodustamine on oluline ka aladel esinevate kaitsealuste liikide (näiteks väikekonnakotka, suur-konnakotka, merikotka, must-toonekure, kanakulli, metsise, lehitu pisikäpa, kaunis kuldkinga, püsiksannika, limatünniku, kroonliudiku ja must limasambliku) ja nende elupaikade ning kasvukohtade kaitseks.

2.3. Kaitstava loodusobjekti tüübi valik

Kaitseala tüübiks on valitud looduskaitseala, kuna kaitsealal on peamiseks kaitse-eesmärgiks vanade väärtuslike metsade ja neile metsadele iseloomuliku elustiku mitmekesisuse säilitamine ja taastamine. Looduskaitseaduse § 27 kohaselt moodustatakse looduse säilitamiseks, kaitsmiseks, taastamiseks, uurimiseks ja tutvustamiseks looduskaitsealad.

Püsielupaik moodustatakse peamiselt kaitsealuste liikide ja nende elupaikade ning kasvukohtade kaitseks. Hoiuala moodustatakse loodusliku loomastiku, taimestiku ja seenestiku soodsa seisundi tagamiseks. Püsielupaiga ja hoiuala moodustamine ei ole otstarbekas, kuna kaitse-eesmärgiks seatud vanad metsakooslused ning neile metsadele iseloomulik elustik on veel arenemisjärgus, mistõttu on kaitsealuseid liike üpris vähe ning alale iseloomulik looduslik loomastik, taimestik ja seenestik kõikjal välja arenemata.

2.4. Kaitstava loodusobjekti välis- ja vööndite piirid

Kaitsealade piiritlemisel on lähtunud põhimõttest, et kaitsealadesse oleksid hõlmatud täiendavalt ranget kaitset vajavad salu-, laane- ja soovikumetsa tüübirühma kuuluvad metsad ning alade piirid peavad olema looduses selgelt tuvastatavad ja üheselt mõistetavad. Seetõttu on piiritlemisel kasutatud selgepiirilisi ja ajas vähe muutuvaid objekte (põhikaardil kajastatud teed, sihid ja veekogud ning mõõdistatud maaüksused), nende puudumisel ka mõttelisi sirgeid. Kaitseala piirid on kantud kaardile kasutades alusena Eesti põhikaarti (mõõtkava 1:10 000) ja maakatastri andmeid (jaanuar 2018. a).

Kaitseala välispiiride, mis on enamasti ka sihtkaitsevööndite piirid, määramisel lähtuti võimalusel sellest, et kaitstavad väärtused – eelkõige laane-, salu- ja soovikumetsad – oleksid tervenisti hõlmatud kaitsealasse ning neil oleks ümber piisav puhverala (mets), mis tagaks metsa kui ökosüsteemi toimimise ja vähendaks kõrval olevate aladel teostatavate raiete tulemusel negatiivset mõju kaitset vajavatele metsadele. Piiritlemise alustena kasutati piiri parema jälgitavuse huvides maaüksuse piiri asemel sellega kattuvaid või loetud meetrite kaugusele jäävaid Eesti põhikaardile märgitud maastikuobjekte nagu teid, metsasihte, jõgesid, ojasid ning kuivenduskraave nii, et need jäid kaitseala territooriumilt välja. Kaitseala servas olevad teed, sihid ja kraavid on üldjuhul välja tsoneeritud, et vähendada halduskoormust. Lõikudes, kus teed, sihid või kraavid olid põhikaardile kantud lünklikult, on eelistatud kõige selgemat ja kaugemale kulgevat objekti.

Aandu LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire, üksnes kaitseala idaservas on piiri aluseks Kohila-Rapla elektriõhuliin (arvestusega et elektriliin puhvriga 25 m (35-110 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 25 m) jääb kaitseala territooriumilt välja)

Aavere LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Piiritlemiseks on kasutatud üksnes katastripiire.

Alupere LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad l. Kaitseala lõunaservas on piiri aluseks Püssi-Kiisa elektriõhuliin (arvestusega et elektriliin puhvriga 40 m (220-330 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 40 m) jääb kaitseala territooriumilt välja). Lääne- ja kaguservas on piiritlemiseks kasutatud katastripiire. Kaitseala põhjaservast Kivistiku (78701:003:0400) katastriüksuseni on piiritlemiseks kasutatud teed (arvestusega, et tee jääb kaitseala territooriumilt välja). Mõttelist sirget on kasutatud kaitseala edelanurgas. Mõtteline sirge kulgeb elektriliini kaitsevööndist (X: 619 562,511; Y: 6 561 953,128) Pätsimäe (78701:005:0033) katastriüksuse nurgani.

Auga LKA jaguneb kaheks lahustükiks, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala põhja poolse lahustüki loodeservas on piiritlemiseks kasutatud teid ning L. Koidula tn 78a (51301:016:0003) ja L. Koidula tn 42b (51301:016:0001) katastriüksusete piire (arvestusega, et kõik eelpool nimetatud objektid jäävad kaitseala territooriumilt välja). Kirdeservas elektriõhuliini (arvestusega et elektriliin puhvriga 10 m (1-35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m) jääb kaitseala territooriumilt välja), kaguservas katastripiiri ning edelaservas tee serva (arvestusega, et tee jääb kaitseala territooriumilt välja). Lõuna poolse lahustüki piiritlemiseks on kasutatud loodeservas kraavi ning metsasihti, kirdeservas elektriõhuliini (arvestusega et elektriliin puhvriga 10 m (1-35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m) jääb kaitseala territooriumilt välja) ning kagu ja edelaservas teid ja radu.

Ereste-Niguli LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud põhja- ja idaservas kuni Soka (19202:005:1312) katastriüksuseni kraave (arvestusega, et piirikraavid jäävad kaitseala territooriumilt välja, sest Ereste-Niguli LKA on maaparandussüsteemi reguleeriva võrgustiku osa). Kaitseala kaguservas Soka katastriüksusest Raadi ojani on kasutatud kraave. Kaitseala lõunatipus on piiri aluseks Raadi ja Lilli oja ning Õisu metskond 111 (19202:005:0012) servas paiknev kraav va ligi 70 m pikkuses lõigus kus piiri aluseks on teeserv (tee jääb kaitseala territooriumilt välja). Lillesaadu (19201:001:0240) katastriüksusest Laane (19202:005:1290) katastriüksuseni on piiritlemise aluseks kasutatud metsasihte ja Salaku - Meedi metsateed (välja arvatud Väguri metsa (19202:005:0002) katastriüksuse servas, kus piir kulgeb katastriüksuse piiri mööda) ning Laane katastriüksuse loodenurgast kuni punktini koordinaatidega X: 583 262,610 Y: 6 453 530,686 ja eelnimetatud punktist Torimo teeni (X: 583 232,421 Y: 6 453 614,292) mõttelisi sirgeid, Torimo tee ja Salaku – Meedi teede teid ning Salaku-Meedi teest kuni teega risti asetseva pinnasteeni mööda katastripiiri. Seejärel kulgeb piir edasi mööda pinnasteed Kuusiku (19202:005:0017) katastriüksuseni, Kuusiku ja Senni (19202:005:0026) katastriüksuste servades kulgeb piir mööda katastripiire ning mööda kraave kuni Konna (19201:002:0058) katastriüksuse lõunatipu kõrval paikneva metsasihini.

Hõpõsaarõ-Katõsilla LKA jaguneb kolmeks lahustükiks, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kõige läänepoolsema lahustüki piiritlemiseks on kasutatud idas, lõunas ja läänes katastripiire, põhjaservas mõttelist sirget. Mõtteline sirge kulgeb Rõuge-Vastse-Roosa tee (86502:001:0750) katastriüksuse servast (X: 659 887,620; Y: 6 385 459,110) Pajusoo (49301:004:0290) katastriüksuse servani (X: 660 071,642; Y: 6 385 095,812). Hõpõsaarõ-Katõsilla LKA keskel paikneva lahustüki piiritlemiseks on kasutatud idaservast lõunatipuni katastriüksuste piire, lääneservas metsasihti (siht jääb kaitseala territooriumilt välja) ning põhjaservas Peeli jõge (Peeli jõgi jääb kaitseala territooriumilt välja). Hõpõsaarõ-Katõsilla LKA kõige suurema lahustüki piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Roosa metskond 47 (86502:001:0088) katastriüksusel ~200 m pikkuses lõigus on kasutatud kraavi. Metsasihte on kasutatud Roosa metskond 47 katastriüksusest (Roosa metskond 6 katastriüksust poolitavas lõigus) Metsla (86502:001:0460) katastriüksuseni, Rumppe (49301:004:0400) katastriüksuse läänenurgast Vahemetsa (49301:004:0160) katastriüksuse

kirdeservani ning Vahemetsa loodeservast Katõsilla metsas kulgeva sihini, millest edasi on kaitseala piiritlemiseks kasutatud mõttelist sirget. Mõtteline sirge kulgeb sihist (X: 661 254,020 Y: 6 385 850,139) Hõbesaare (86502:001:0029) katastriüksuse kagunurgani. Mõttelisi sirgeid on kasutatud ka kaitseala põhjaservas Ala-Lauri (86501:001:0153) katastriüksuse servast (X: 660 418,041; Y: 6 388 968,319) Loodimetsa (86501:002:0204) katastriüksuse servani (X: 660 436,416; Y: 6 389 056,363) ning Roosa metskond 47 (86502:001:0088) katastriüksusel niidule viivast sihist (X: 661 119,121; Y: 6 389 176,351) kraavide ristumiskohani (X: 661 167,976; Y: 6 389 171,395). Lisaks katastripiiridele, vooluveekogudele ning sihtidele on piiritlemiseks kasutatud Hõbesaare katastriüksuse kirdenurgast Saare (86502:001:0029) katastriüksuseni elektriõhuliini (arvestusega et elektriliin puhvriga 10 m (1-35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m) jääb kaitseala territooriumilt välja). Kraavid, teed ja metsasihid, mis jäävad kaitseala piirile, on kaitseala territooriumilt välja tsoneeritud. Hõpõsaarõ-Katõsilla kõige suuremast lahustükist on välja tsoneeritud Roosa metskond 18 katastriüksus (86502:001:0520), mis jääb Paganamaa maastikukaitseala koosseisu. Piiritlemiseks on kasutatud tee ja sihi servasid (arvestusega, et tee ja sihid jäävad Hõpõsaarõ-Katõsilla LKA koosseisu).

Kaisa LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Piiritlemiseks on enamasti kasutatud katastripiire, välja arvatud kaguservas, kus piiriks on Leisi jõgi (arvestusega, et jõgi jääb kaitseala territooriumilt välja).

Kapu LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Piiritlemiseks on enamasti kasutatud katastriüksuse piire, välja arvatud kaitseala lõunaservas, kus piir kulgeb Telemasti tee serva mööda (arvestusega, et tee jääb kaitseala territooriumilt välja).

Karisöödi looduskaitseala koosneb kolmest lahustükist, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piirid kattuvad. Karisöödi looduskaitseala kahe suurema tüki keskelt on välja tsoneeritud Lilleoja (49301:004:0152), Paepää (49301:004:0020), Kolga (49301:004:0732), Lubjaahju (49301:004:0019), Toomemäe (49301:004:0019), Metsanurga (49301:004:0008), Mäe-Lustoja (49301:004:0143), Raudsepa (49301:003:0047), Metsa (49301:003:0038), Miti (49301:003:0038), Põlde (49301:003:0312) ja Põrgupõhja (49301:003:0152) katastriüksused. Karisöödi lääne pool asuva osa piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Teid ja metsasihte on kasutatud Vilikese metsise püsielupaiga servas (ala kõige põhja poolsem serv), Metsa (49301:003:0037) katastriüksuse servast Tsõõriniidu (49301:003:0290) katastriüksuseni (siht paikneb Peetri jõe MKA ja Karisöödi LKA vahel), ligikaudu 70 m pikkuses lõigus Mõniste metskond 1 (49301:003:0570) katastriüksuse territooriumil (välja on jäetud Karisöödi – Liivaku tee ja pisikene Mõniste metskond 1 nurk, mis jääb teest lõuna poole), Tsõõriniidu (49301:003:0290) katasriüksuse idaservast Soosaare (49301:003:0672) katastriüksuse lääneservani (piiriks Karisöödi – Liivaku tee), Oja (49301:003:0290) katastriüksusest Tõrvhaudu (49301:003:0147) katastriüksuseni (kasutatud nii metsateid kui sihte) ning Sinesaarõ soo väljalõike ida- ja põhjaservas. Vooluveekogusid on kasutatud Jaaniussi (49301:003:0204) katastriüksuse edelanurgas, Ura (49301:003:0662) katastriüksuse lääneservas, Tõrvhaudu (49301:003:0147) katastriüksuse idaservast Mõniste metskond 38 (49301:001:0052) idanurgani ning Sinesaarü soo väljalõike lõunaservas. Mõttelisi sirgeid on kasutatud Soosaare (49301:003:0672) katastriüksuse lõunaservast (X: 652 616,762; Y: 6 381 111,828) kuni punktini koordinaatidega X: 652 649,964; Y: 6 380 732,756, sealt edasi on mõtteline sirge tõmmatud kagu suunas punktini X: 653 124,298; Y: 6 380 391,321. Järgmine mõtteline sirge kulgeb viimati nimetatud punktist kuni punktini koordinaatidega (X: 654 140,162; Y: 6 380 483,341), seejärel punktini X: 654 151,416; Y: 6 380 521,738 ning sealt edasi põhja poole punktini X:653 876,017; Y: 6 381 287,525 ning seejärel kuni Mõniste-Tiitsa-Karisöödi tee (49301:003:0013) katastriüksuseni (X: 653 854,710; Y: 6 381 348,405). Kõigi eelnimetatud mõtteliste sirgetega jäetakse kaitseala territooriumilt välja Kalkahju maardla ja

selle teenindamiseks taotletud maa-ala. Mõttelist sirget on kasutatud ka Laandura ojust (X: 652 180,413; Y: 6 378 186,266) Mõniste metskond 1 põhjaservani (X: 652 241,380; Y: 6 377 617,990). Karisöödi ida pool asuva lahustüki piiritlemiseks on sarnaselt lääne pool asuva tükiga kasutatud enamasti katastripiire. Kraave on kasutatud Vahemetsa katastriüksuse lõunaservas ning selle kõrval oleva jätkuvalt riigi omandis oleva maa (Suuresoo) edelaservas, Sarapuu tee servas, Sarametsa (49301:001:0106) katastriüksuse lääneservast Vasara (69801:001:0063) katastriüksuse servani, Mõniste metskond 33 (49301:001:0066) idaservas ning Mõniste metskond 9 (49301:003:0590) katastriüksusest (mis on ühtlasi ka Peetri jõe MKA piiriks) põhja pool asuva sihini (kulgedes kohakuti Peetri jõe MKA piiriga). Metsasihti on kasutatud üksnes lõigus, kus piir on kohakuti Peetri jõe MKA põhjaservaga. Kõlviku piire on kasutatud Mõniste metskond 2 (49301:004:0540) katastriüksuse põhjanurgas (jätkuvalt riigi omandis oleva maa vastas on välja tsoneeritud rohumaa), Roosa metskond 13 (49301:004:0510) katastriüksuse idanurgas (välja on tsoneeritud Vaikna (49301:004:0052) katastriüksuse õueala, mis ulatab Roosa metskond 13 katastriüksusele) ning kaguservas Eesti-Läti piiril. Mõttelisi sirgeid on kasutatud Naha maardla välja lõikamiseks (Kuuse (49301:003:0105) katastriüksuse lääneservast (X: 656 478,007; Y: 6 380 269,485) kuni punktini koordinaatidega X: 656 112,804; Y: 6 379 999,407, sealt edasi lõuna suunas punktini X: 656 146,732; Y: 6 379 615,935 ning sealt ida suunas kuni punktini X: 656 809,233; Y: 6 379 672,123). Mõttelist sirget on kasutatud ka lahustüki kõige lõunapoolsemas nurgas Eesti-Läti piiril avatuna hoitud alast (X: 656 788,993; Y: 6 377 476,026) Lõunatipu (49301:003:1160) katastriüksuse kirdenurgani. Karisöödi LKA kõige väiksem lahustükk paikneb Naha maardla kõrval. Piiritlemise aluseks on valdavalt kasutatud katastripiire. Üksnes põhjaservas Mõniste metskond 9 katastriüksust läbivas lõigus on piiri aluseks kraav, lõunaservas Eesti-Läti riigipiiri kõlvikut. Mõttelist sirget on kasutatud riigipiiri kõlvikust (X: 657 281,898; Y: 6 380 349,066) Mõniste metskond 14 (49301:003:0228) katastriüksuse idanurgani.

Kassilaane LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastriüksuste piire. Haritava maa kõlvikut on kasutatud Sõmerpalu metskond 71 (84301:001:0115) katastriüksuse põhjaservas, mõttelist sirget Sõmerpalu metskond 71 katastriüksust läbivas lõigus (mõtteline sirge kulgeb Vaablase (84301:001:0130) katastriüksuse nurgast Sõmerpalu metskond 13 (84301:001:0380) servani (X: 644 490,543; Y: 6 421 826,549)) ning Visela jõe Vaablase (84301:001:0130) katastriüksuse kirdenurgast Kaoseandre (84301:001:0103) katastriüksuse nurgani. Kraave on kasutatud Kaoseandre katastriüksuse nurgast Visulapõllu (84301:001:0126) katastriüksuse nurgani, Sõmerpalu metskond 13 kirdenurka läbivas lõigus ning Kassilätte (84301:001:0084) ja Kassitu (84301:001:0075) katastriüksuste servades. Piiriks kasutatud Visela jõgi ning kraavid jäävad kaitseala territooriumilt välja.

Kiviõli LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastriüksuste piire. Teed on kasutatud Kiviõli linna servas ning Maidla tee 24 (30901:013:0027) katastriüksuse edelanurga läheduses (arvestusega, et teed jäävad kaitseala territooriumilt välja), rohumaa kõlvikut Maidla tee 24 katastriüksuse lõunaservast Jaanuse (43801:001:0011) katastriüksuse lääneservani ning mõttelisi sirgeid Maidla haljasala 3 (30901:001:0090) kagunurgast metsa servas paikneva hoone edelanurgani ning hoone kagunurgast teeni (X: 669 124,818; Y: 6 582 231,798).

Kunila LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala territooriumilt on välja jäetud Kiisa (61102:003:0166) ja Villemi (61102:002:1570) katastriüksused ja Villemi katastriüksuse kõrval Pikknurme metskond 15 (61102:002:1340) katastriüksusele jääv rohumaa. Kaitseala välispiiril on piiritlemiseks kasutatud valdavalt katastripiire. Kraave on kasutatud Pärnasaare (61102:003:0107) katastriüksusest lõuna pool paikneva haritava maa ja vana talukoha servades

(välja arvatud kõige lõuna poolsemas servas, kus piir kulgeb mööda tee serva), Pärnasaare katastriüksuse kaguservast Tuppitse (61102:003:0292) katastriüksuse lõunanurgani, Jaanuse (61102:003:0741) katastriüksusest kuni Pikknurme metskond 15 katastriüksusel paikneva metsasihini (sealt edasi hakkab piir taas kulgema ida suunas) ning kaitseala kagunurgas sihtide ristumiskohast Kangro (61102:003:0018) katastriüksuse servani. Metsasihte ja teid on kasutatud kaitseala kagunurgast (metsatee servas kulgevast kraavist) kaitseala põhjaservas paikneva rohumaa. Kõik eelpool nimetatud kraavid, teed ja sihid jäävad kaitseala territooriumilt välja. Rohumaa servas on piiritlemiseks kasutatud kõlvikupiiri ja kraavi (kusjuures kraav jääb kaitseala territooriumile). Rohumaa servast põhja poole ~500 m pikkuses lõigus (kuni ida-lääne suunalise kraavini) on piiriks kasutatud metsasihti, kusjuures metsasiht jääb kaitseala territooriumile.

Kuninga-Rimmu LKA jaguneb viieks lahustükiks, kuid sellegipoolest kaitseala välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala kõige põhja poolsema lahustüki põhjapiiril on piiritlemiseks kasutatud Kõpu metskond 8 (62902:001:1242) põhjaservas kulgevat sihti, Kõpu metskond 8 ja Matsimaa (62902:001:0270) ning Kõpu metskond 8 ja Kõpu metskond 33 (62902:001:0143) vahelisi kraave (arvestusega, et siht ja kraav jäävad kaitseala territooriumilt välja) ning katastripiire. Lahustüki idaservas on piiri aluseks kasutatud katastripiire, Kompressorjaama (89901:001:0142) katastriüksusest Uue-Saariku (62902:001:0118) katastriüksuseni kraavi, Kõpu metskond 6 (89901:001:0141) katastriüksust läbivas lõigus gaasi kompressorjaamast kulgevat gaasitrassi (lagedaks raiutud siht) ning lääneservas üksnes katastripiire. Põhja poolt järgmise lahustüki piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire, üksnes Lohu-Hansu (62902:002:0102) katastriüksuse põhjanurgast Sonnipõllu (89801:001:0052) katastriüksuse põhjanurgani ning Kõpu metskond 7 (62902:002:0384) lõunaservas on piiritlemiseks kasutatud kraavi (arvestusega, et kraav jääb kaitseala territooriumilt välja). Kõige suurema kaitseala osa keskelt on välja tsoneeritud Pisku (62902:002:0029), Piska (62902:002:0028), Mardipiska (62902:002:0002), Univere (19202:001:0063), Metsniku (19202:001:0045) ja Okkaru mets (19202:001:0262) katastriüksused. Ala piiritlemisel on kasutatud valdavalt katastripiire. Teid (arvestusega, et need jäävad kaitseala territooriumilt välja) on kasutatud Sõõrumaa (62902:002:0440) katastriüksuse lõunanurgas (piiritlemiseks on kasutatud Luknu ja Saare-Sõõru metsateid), Õisu metskond 4 (36001:006:1031) katastriüksuse lõunaservas ning metskonna katastriüksust läbivas lõigus, Univere-Saare (36001:006:0087) katastriüksuse servades ning metsasihti Songa klooniarihiivi (36001:006:1120) katastriüksusele viivast teest Õisu metskond 4 katastriüksuse servas paikneva teekraavini. Kraave (arvestusega, et kraavid jäävad kaitseala territooriumilt välja) on kasutatud Parastmaniidu (62903:001:0290) ja Parastma (62903:001:0101) katastriüksuse servades, Ilvese (62903:001:0772) katastriüksuse läänenurgas, Rulli (62903:001:0761) katastriüksuse läänenurgast Saare (62903:002:0840) katastriüksuseni, Jõõgre (62903:002:0101) katastriüksusest Õisu metskond 164 (19202:001:0091) idanurgani, Ojaveere (62903:002:0018) katastriüksusest Suurematsi-Keeriku (19202:001:0480) kagunurgani, Rataskuusiku (19202:001:0005) katastriüksuse loodenurgast Veske (19202:001:0041) katastriüksuseni, Õisu metskond 132 (62902:002:0044) katastriüksuse põhjanurgast Pauska (36001:006:0087) katastriüksuse kirdenurgani, Pauska katastriüksuse loodenurgast metsateeni, eelnimetatud metsateest Songa klooniarihiivi (36001:006:1120) katastriüksusele viiva teeni, Õisu metskond 4 lääneservas paikneva tee servas, Lõuna-Jõesaare (36001:006:0021) ja Põllusaare (36001:006:0072) lõunaservades, Künipõllu (62902:002:0051) ja Songa (62902:002:0362) katastriüksuste lääneservades ning Songa katastriüksuse edelanurgast Neumanni (62902:002:0311) katastriüksuse edelanurgani. Elektriõhuliini on kaitseala piiritlemiseks kasutatud Õisu metskond 4 (36001:006:1031) katastriüksuse kaguservas (arvestusega et elektriliin puhvriga 10 m (1-35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m) jääb kaitseala territooriumilt välja) ning mõttelisi sirgeid Õisu metskond 1 (62902:002:0401) katastriüksusel (Koopamäe (62902:002:0036) ja

Saatre (62902:002:0030) katastriüksuste kõrval) nii, et mõtteline sirge kulgeb teest (X: 581 034,729; Y: 6 466 295,674) kuni punktini koordinaatidega X: 581 091,994 Y: 6 466 427,746 ja sealt elektriõhuliini (X: 580 925,124; Y: 6 466 785,379), kusjuures elektriõhuliini puhul on kasutatud 40 m laiust puhvrit (220-330 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 40 meetrit). Kaitseala piiril kulgevad kraavid, teed ja sihid on kaitseala territooriumilt välja lõigatud, kuna nende hooldamine ei kahjusta kaitseala kaitseväärtusi ning nende kaitsealale jätmise suurendaks ainult halduskoormust. Kuninga-Rimmu kõige idapoolsema lahustüki piiritlemiseks on põhjaservas kasutatud kraave, idaservas Miruli (89801:001:0413) katastripiiri ning metsateid, lõunaservas kraave ning idaservas kraave ning alates Kõrgnõmme (62903:002:0750) katastriüksuse metsamaast katastripiiri. Kõige lõunapoolsema lahustüki piiritlemiseks on põhjaservas kasutatud Kõpu jõge, lääne- ja kaguservas kraave, lõunaservas katastripiiri ning idaservas kraave (va edelanurgas, kus välja on jäetud ka kraavi servas kulgev metsasiht) ja Ruukli (19202:001:0261) katastriüksuse piiri.

Kurisoo metsa LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Piiritlemisel on kasutatud katastriüksuse piire ning Lepiku (13402:004:1891) ja Tipu (13402:004:1420) katastriüksuste piiril paiknevaid teid (arvestusega, et teed jäävad kaitseala territooriumilt välja).

Kõövistmäe LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Piiritlemisel on kasutatud katastripiire ning Laanemetsa-Taheva sanatooriumi maanteed, Ploomimäe teed ja Taheva mõisa pargi lääneservas kulgevat teed (arvestusega, et teed jäävad kaitseala territooriumilt välja).

Käbiküla LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Piiritlemisel on kasutatud üksnes katastripiire.

Käku LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Piiritlemisel on kasutatud valdavalt katastripiire, üksnes kaitseala kaguservas kulgeb piir mööda Luhaniidu oja (arvestusega, et oja jääb kaitseala territooriumilt välja).

Käru LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala põhjaservast Permiku (51301:016:0002) katastriüksuse ja Käru metskond 59 (37501:002:0630) katastriüksuse nurgast kaitseala idaservas paikneva Ahvena (37501:003:2090) katastriüksuse ja Käru metskond 112 (37501:003:0062) katastriüksuse vahelise nurgani on piiritlemiseks kasutatud üksnes katastriüksuse piire. Ahvena ja Käru metskond 112 vahel on piiri aluseks elektriõhuliin (arvestusega et elektriliin puhvriga 10 m (1-35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m) jääb kaitseala territooriumilt välja). Kaitseala lõunaservas kulgeb piir valdavalt mööda kraave (arvestusega, et kraavid jäävad kaitseala territooriumilt välja), katastripiire on kasutatud Ülepõllu (37501:003:0067) ja Altoa (37501:003:0054) katastriüksuste servades ning mõttelist sirget paralleelselt paiknevate kraavide vahelises lõigus (kagu pool kulgevast kraavi truubist (X: 565 690,841; Y: 6 523 322,288) kuni järgmise ~120 m kaugusel loodes paikneva kraavini (X: 565 548,081; Y: 6 523 342,187)). Lõunapiiri aluseks on veel ka Nurme (37501:002:0005) katastriüksuse servas paiknev tee ja Käru-Lelle tee (arvestusega, et teed jäävad kaitseala territooriumilt välja) ning raudtee servas paiknev elektrõhuliin (arvestusega et elektriliin puhvriga 25 m (35-110 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 25 m) jääb kaitseala territooriumilt välja). Kaitseala idaservas on piiritlemiseks kasutatud peamiselt kraave (arvestusega, et kraavid jäävad kaitseala territooriumilt välja), kuid ka Nõmmepõlma metsa (29202:007:0661) katastriüksuse piiri, Käru metskond 59 (37501:002:0630) katastriüksusel kraavide vahelist sihti ning mõttelist sirget soo servas kulgevast kraavist (X: 563 300,094; Y: 6 524 515,497) Permiku (37501:002:0222) katastriüksuse nurgani.

Laanekolli LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala põhjaservas on piiritlemiseks kasutatud Ruhja jõge (jõgi jääb kaitseala territooriumilt välja) välja arvatud Ruhijärve veski (60002:004:0183) katastriüksuse servas, kus kaitseala piiri aluseks on katastriüksuse piir (Ruhijärve veski katastriüksus jääb kaitseala territooriumilt välja). Kaitseala ida- ja lääneservas on piiritlemiseks kasutatud üksnes katastripiire. Kaitseala lõunaservas on piiritlemise aluseks katastripiirid välja arvatud Lepiku (60002:004:0410) katastriüksuse loodenurgast Laanemetsa (60002:004:0930) katastriüksuse läänenurgani, kus piiriks on Ruhja jõeni viiv tee (tee jääb kaitseala territooriumilt välja).

Lebavere LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala põhja- ja idaservas on piiritlemiseks kasutatud üksnes teid, kusjuures need teed ei jää üldjuhul kaitseala territooriumile. Erisus on tehtud kõige ida poolsema teega, mis jääb kaitseala territooriumile, sest muidu jääks kahe kaitstava objekti vahele ~4 m laiune kaitseta riba). Kaitseala lõunaservas on piiritlemiseks kasutatud valdavalt metsasihte, teid ja radu (jäävad kaitseala territooriumile, sest muidu jääks kahe kaitstava objekti vahele ~2 m laiune kaitseta riba) välja arvatud Triigi metskond 19 (90004:001:0100) katastriüksuse edelanurgas, kus piir kulgeb 165 m pikkuses lõigus mööda katastripiiri ning Hansu (92703:001:1273) katastriüksuse idaservast Pransi (92703:001:0302) katastriüksuse põhjaservani (kaasa arvatud) katastripiire. Kaitseala idaservas Pransi katastriüksusest haritava maani on piiritlemiseks kasutatud teid, seejärel haritava maa kõlvikut ning seejärel kuni kaitseala põhjaservani taaskord teid.

Liivaküla-Äntu LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Teid on kasutatud Viktori (92701:004:0083) ja Lembitu (92701:004:0002) katastriüksuste idaservades, Mairo (92701:004:0010) katastriüksuse põhjaservas, Kadakamäe (92701:004:0066) katastriüksuse servast Killustiku (92701:004:0016) katastriüksuseni ning Vesiveski (92702:004:0860) katastriüksuse põhjaservas (Kalakasvatuse tee). Mõttelist sirget on kasutatud kaitseala idaservas Kalakasvatuse teest (X: 628 930,447; Y: 6 550 668,505) Vesiveski (92702:004:0860) katastriüksuse loodenurgani.

Luusikametsa LKA jaguneb kaheks lahustükiks, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala territooriumilt on välja tsoonitud Uus-Aosilla (81001:004:0072) katastriüksus. Kaitseala kirdes paikneva tüki piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire, üksnes idaservas on piiri aluseks sihid ning teerada (arvestusega, et sihid ja tee jääb kaitseala territooriumilt välja). Kaitseala suurema tüki põhjanurga (Venevere-Luusika teest põhja poole jääv ala) piiritlemiseks on lääneservas kasutatud kraave ja Imukvere jõge (arvestusega, et nii kraavid kui jõgi jäävad kaitseala territooriumilt välja) ning Paasvere metskond 28 (16102:001:0100) katastriüksusele jääva nurgas metsasihte (arvestusega, et siht jääb kaitseala territooriumilt välja). Kaitseala loodeservas, Paasvere metskond 35 (38101:004:0142) katastriüksust läbivas lõigus on piiritlemiseks kasutatud kraave ja metsasihte. Kaitseala põhja- ja idaservas kulgeb piir Sepa (38101:004:0160) katastriüksuse edelanurgast Teelahkme kraavini mööda katastripiire. Teelahkme kraavist Venevere-Luusika teeni on piiritlemiseks kasutatud kraave ja sihte (arvestusega, et mõlemad objektid jäävad kaitseala territooriumilt välja). Kaitseala idaservas on kraave kasutatud veel Vahevälja (38101:004:0060) katastriüksuse lääneservast Paasvere metskond 40 (38101:005:0146) katastriüksusel sihtide ristumiskohani, Pekimäe (38101:004:0100) katastriüksusest ida pool paikneva väljasopistuse idaservas, Kullisaare-Mäistemäe metsatee servas, Kullisaare (38101:005:0208) katastriüksusest Aruvälja (81001:004:0060) katastriüksuseni ning Ibise (81001:004:0463) katastriüksuse edelanurgast Kilbavere (81001:004:0330) katastriüksuseni. Kaitseala idaservas, Paasvere metskond 35 (38101:004:0142) ja Paasvere metskond 39 (38101:004:0144) vahel, Paasvere metskond 40 (38101:005:0146) lääneservast Pekimäe (38101:004:0100) katastriüksuse kagunurgani, Pekimäe katastriüksuse põhjaservast Kulli-Poomi metsateeni, Kullisaare-Mäistemäe teest (kui kaitseala piir kulgeb põhja poole) Kullisaare (38101:005:0208) katastriüksuse läänenurgani, Kullisaare katastriüksuse lõunaservast Laiuse metskond 2 (81001:004:0026) katastriüksuseni,

teede ristumiskohast (Väljaotsa (81001:004:0100) katastriüksusest kirdes ~400 m kaugusel) peaaegu Laululinnu katastriüksuse servani teid ja metsasihte. Kaitseala lääneservas on kraave kasutatud ka Kõrgemäe (81001:004:0480) katastriüksusest Küta (81001:004:0350) katastriüksuse idaservani, Jalaksaare (81001:004:0160) katastriüksuse lääneservast Paasvere metskond 40 (38101:005:0146) katastriüksuse kagunurgani ning Männimäe (38101:004:1620) katastriüksuse loodenurgast Paasvere metskond 28 katastriüksuse servas asuva punktini, kus piir keerab taas ida poole ja seejärel (~650 m pärast) sisse-sopistuse ida- ja põhjaservas. Kaitseala lääneservas Paasvere metskond 40 (38101:005:0146) katastriüksuse kagunurgast Amanni (38101:004:0521) kirdenurgani kasutatud metsasihte, Jakobi (81001:004:0011) katastriüksuse kirdenurka läbivat teed (~700 m pikkuses lõigus kuni Paasvere metskond 39 (38101:004:0144) katastriservani), Imukvere teest Hanguse-Mäistemäe teeni metsaihti (sissesopistuse lõunaserv) ning eelnimetatud sihist põhja poole jääva sihi servas paiknevast kraavist Venevere-Luusika teeni veelkord metsaihti. Kõik Luusikametsa LKA piiriks olevad teed, sihid, kraavid, ojad ja jõed jäävad kaitseala territooriumilt välja. Mõttelisi sirgeid on kasutatud üksnes kaitseala idaservas Venevere-Luusika tee servani kulgevast kraavist (X: 649 517,467; Y: 6 541 577,113) kuni punktini koordinaatidega X: 649 664,420 Y: 6 541 216,915 ning sealt edasi kuni järgmise kraavini (X: 649 910,742; Y: 6 541 314,511). Lüsingumetsa LKA jaguneb neljaks lahustükiks, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kõige põhja poolsema lahustüki põhjaservas on piiritlemise aluseks haritava maa kõlvik ning ida- ja lõunaservas katastripiirid. Lahustüki lääneservas on kasutatud mõttelist sirget Tuuslari (13402:003:0002) ja Lillaka (13402:003:0011) katastriüksuste nurgapunktist Topsisu põld (13402:003:0338) katastriüksuse nurgani. Kõige ida poolsema lahustüki põhja-, ida- ja lõunaservas kulgeb piir katastriüksuse piire mööda, lääneservas mööda kraavi serva (kraav jääb kaitseala territooriumilt välja). Kaitseala lääne poolseima lahustüki piiritlemisel on enamasti piiri aluseks katastripiir, ainult idaservas kulgeb piir mööda sihti (siht jääb kaitseala territooriumilt välja). Kõige lõuna poolseima ja ühtlasi ka kõige suurema kaitseala tüki puhul on piiritlemiseks kasutatud valdavalt katastripiire, üksnes lõunaservas kulgeb piir tee serva mööda (tee jääb kaitseala territooriumilt välja).

Mahtrametsa LKA jaguneb viieks lahustükiks, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud enamasti katastripiire. Paunküla metskond 425 (36301:001:0475) ja 426 (36301:001:0476) katastriüksustele jääva kaitseala osa piiritlemiseks on lisaks katastripiiridele kasutatud Karupõllu katastriüksuse nurgast kraavini mõttelist sirget, Paunküla metskonna ja Variku (36301:001:0387) katastriüksuste piiril kraavi ning Metsanurga talu ümbruses kõlvikupiiri ja tee servas kulgevat kraavi. Valdavalt Paunküla metskond 135 (33701:004:0373) katastriüksusele jääva kaitseala osa piiritlemiseks on lisaks katastripiiridele kasutatud lõunaservas Mahtra looduskaitseala 16 (33701:004:0817) katastriüksuse idaservast Paunküla metskond 135 katastriüksusel kulgeva sihini ja põhjaservas Tihase (33701:004:0749) katastriüksust läbivas lõigus kraave ning idaservas metsasihti. Paunküla metskond 387 (33701:004:0819) ja 388 (33701:004:0821) katastriüksustele jäävate kaitseala lahustükkide piiritlemiseks on kasutatud (lisaks katastripiiridele) kagu- ja loodeservades kraave. Vahastu metskond 204 (31701:003:0235) katastriüksusele jääva osa piiritlemiseks on kasutatud üksnes katastripiire. Kaitseala piiriks kasutatud kraavid ja siht jäävad kaitseala territooriumilt välja.

Massumetsa LKA jaguneb kolmeks lahustükiks. Kõige lõunapoolsema ala piiritlemiseks on Allika (82602:001:0068) katastriüksuse lääneservast Laanemaja (82601:001:0153) katastriüksuseni kasutatud üksnes katastripiire. Lääneservas Laanemaja ja Mihkli (82601:001:0154) katastriüksuste servas on piiritlemiseks kasutatud kraavi ning sealt edasi kuni esimese mõttelise sirgeni metasaihti (arvestusega, et kraav ja metsasiht jäävad kaitseala territooriumilt välja). Esimene mõtteline sirge kulgeb sihist (X: 496 780,486; Y: 6 473 004,931) kuni järgmise sihini (X: 496 851,494; Y: 6 472 594,367), kusjuures siht milleni mõtteline sirge kulgeb jääb kaitseala territooriumile (kõik teised kaitseala piiriks olevad sihid jäävad kaitseala

territooriumilt välja). Teist mõttelist sirget on kasutatud sihtide ristumiskohast (X: 496 785,473; Y: 6 472 489,643) metsateeni (X: 497 059,715; Y: 6 472 313,500) ning seejärel on ~150 pikkuses lõigus piiri aluseks väikene metsatee (Varbla metskond 1 (82602:002:0156) katastriüksust läbivas lõigus arvestusega, et metsatee jääb kaitseala territooriumilt välja).

Põhja pool asuv lahustükkidest suurim kaitseala tükk on keerulise kujuga (hästi palju nurki ning kaitsealasse sisse ja välja sopistusi). Kaitseala keskelt on välja lõigatud Matu Kordoni (86302:003:0047 ja 86302:003:0048), Kordoni (86302:003:0046), Kääbaste (86301:004:0362), Muti (86302:003:0131), Otsa (86302:003:0020), Öökulli (86302:003:0021), Kotka (86302:003:0018), Murru (86302:003:0019), Tammistu-Uuetoa (86302:003:0130), Tammiste-Jaani (86302:003:0017), Varbla metskond 169 (86302:003:0097) ja Varbla metskond 170 (86302:003:0098) katastriüksused (ning osaliselt Varbla metskond 63 (86302:003:0056) katastriüksus, mis paikneb eelnimetatud katastriüksuste ja metsasihtide vahel). Matu Kordoni, Kordoni, Kääbaste ja Muti väljalõiked on tehtud mööda katastripiire. Kõige suurema väljalõike servas on piiritlemiseks kasutatud Suurevälja - Kanamardi ja Kilgi - Ännikse teed ning teede servas paiknevaid kraave (arvestusega, et tee ja tee servas olevad kraavid jäävad kaitseala territooriumilt välja), Kilgi-Ännikse teega risti oleva metsatee servas kraave, kraavist Murru (86302:003:0019) katastriüksuse kagunurgani katastripiire, seejärel mõttelist sirget (mõtteline sirge kulgeb Murru katastriüksuse nurgast Tammistu-Uuetoa katastriüksuse nurgani lõigates Varbla metskond 111 (86302:003:0083) katastriüksust), Tammistu-Uuetoa katastrinurgast metsasihini katastripiiri ning seejärel metsasihti kuni Suurevälja - Kanamardi teeni.

Kaitseala suurima lahustüki välispiiri põhjaservas kulgeb piir osaliselt Ännikse LKA piiril ja lõunaservas kulgeb kaitseala piir osaliselt Jäärumetsa LKA piiril. Välispiiri aluseks on enamasti kraavid, metsasihid ja katastripiirid. Selle lahustüki idapoolseks piiriks on kasutatud alates Kastna-Riidamaa-Jäärumetsa tee servas kulgevast kraavist Ristikivi (82602:001:0138) katastriüksuseni metsatee servas paiknevat kraavi, seejärel katastripiiri kuni esimese vastutuleva metsasihini (Jäärumetsa LKA-ni). Seejärel on piiritlemiseks kasutatud kraave ja sihte järgides Jäärumetsa LKA välispiiri kuni Varbla metskond 167 (86301:007:0303) katastriservani, kusjuures selles lõigus jäävad kõik kraavid ja sihid Massumetsa LKA territooriumile, kuna muidu jääks Jäärumetsa LKA ja Massumetsa LKA vahele kaitseta objektid (kraavidel ja sihtidel toimuvad tegevused võivad mõjutada mõlemaid kaitsealaid negatiivselt. Jäärumetsa LKA-lt sihtide ja kraavide välja jätmisega võimaldati kõrval olevate metsade majandamist nii, et halduskoormus ei suurene). Varbla metskond 167 servast Varbla metskond 63 (86302:003:0056) katastriüksusel paikneva metsasihini on piiritlemiseks kasutatud katastripiire, seejärel metsasihti kuni Kuluka - Matu teeni, Kuluka - Matu teed (arvestusega, et tee jääb kaitseala territooriumile, kuna kahe kaitseala vahele ei ole mõistlik jätta paari meetri laiuseid objekte) ning teest Sepa (86302:002:0261) katastriüksuse servani. Sepa katastriüksusest Ännikse - Põdramaa tee ja Meeltaru tee ristumiseni on kasutatud piiritlemiseks katastripiire, teede ristumisest Raiesmaa (86302:002:1133) katastriüksuse servani kraave (välja on tsoneeritud tuletõrje veevõtu koht), Raiesmaa katastriüksusest Varbla metskond 63 katastriservas paikneva kraavini (Varbla metskond 109 (86302:002:0342) idaosa lõunaservas) katastripiire ning seejärel (Ännikse LKA servas) kuni Rohumägi (86302:002:0018) katastriüksuse idaservani kraave, sihte ning teeserva (kusjuures kraavid, sihid ja tee jäävad kaitseala territooriumile). Rohumägi katastriüksusest Põdra (86302:003:0002) katastriüksuse lõunaservani katastripiire, Põdra katastriüksuse lõunaservast Varbla metskond 63 katastriüksusel paikneva põhja-lõuna suunalise sihini (katastri servast ~90 m kaugusel) kraave, seejärel metsasihti kuni Koora-Ado (86302:002:0119) katastriüksuseni, Koora-Ado katastriüksusest Varbla metskond 65 (86302:003:0058) katastriüksust läbiva kraavini (paikneb Hindreku (86302:003:0137) katastriüksuse läheduses) katastripiire (välja arvatud Varbla metskond 171 (86302:002:0377) katastriüksust läbivas lõigus, kus piiriks on kasutatud kraavi) ning seejärel kraavi kuni Haru teeni ja Haru teest Kaiste (86302:003:0121) katastriüksuse loodenurgani teed. Kaiste katastriüksuse loodenurgast rohumaani punktini X:

495 472,963 Y: 6 479 383,461 on kasutatud katastripiire, seejärel ~90 m pikkuses lõigus kõlvikupiiri, seejärel vana talukoha kõrval kulgevat rada, mis viib Koeri tee (86302:003:0063) katastriüksuse piirini. Seejärel kulgeb välispiir ~52 m mööda Koeri tee katastriüksust punktini X: 495 416,504; Y: 6 479 231,560 ja sealt kuni Kaiste kruusakarjääri (86302:003:0060) katastriüksuse nurgani mõttelise sirgena. Edasi kulgeb piir mööda Kaiste kruusakarjääri (86302:003:0060) katastriüksuse piiri kuni Nunna teeni. Nunna tee servast (va tee servas, mis on ka Jäärumetsa LKA põhjapiiriks, sest seal on piiritlemiseks kasutatud tee serva) edasi kuni kaitseala piir jõuab Suurevälja – Kanamardi teeni on piiritlemiseks kasutatud ainult kraave. Sealt edasi mööda teed kuni Kastna – Riidamaa – Jäärumetsa teeni.

Kaitseala kõige loodepoosema ja ühtlasi kõige väiksema lahustüki (eelkirjeldatud kaitseala osast eraldab Kuluka - Matu tee) lõunaservas on piiri aluseks Kuluka - Matu tee servas kulgev kraav, edasi kulgeb piir mööda metsasihte, kuni punktini X: 488 656,488 Y: 6 480 226,273, kust läheb mõttelise sirgena 103 m kaugusel põhjapool asuva kraavi otsa, sealt edasi kulgeb piir mööda kraave. Jõudes Rätsepa (86302:002:0216) katastriüksuseni kulgeb piir mööda katastripiiri, jõudes metsasihini pöörab piir lõunasse ja kulgeb mööda metsasihti Kuluka-Matu teeni (kusjuures metsasiht jääb kaitseala territooriumile, kuna muidu jääks Ännikse LKA ja Massumetsa LKA teineteisest eraldama paari meetri laiune siht).

Massumetsa LKA jaguneb kaheks sihtkaitsevööndiks: Massumetsa sihtkaitsevöönd ja Varbla sihtkaitsevöönd. Varbla sihtkaitsevööndisse on arvatud metsakvartalid VR138, VR139, VR157 ja VR158. Varbla sihtkaitsevööndi piiriks põhjaküljes on kaitseala välispiir (kulgeb Kuluka - Matu tee serva mööda, nii et tee jääb Massumetsa LKA territooriumile), ülejäänud külgedes kulgeb piir mööda metsasihte, arvestusega, et piiriks olevad metsasihid jäävad Varbla sihtkaitsevööndi territooriumile (sihtidel kehtib liikumispiirang). Massumetsa sihtkaitsevööndi piir ühtib kaitseala välispiiri ja Varbla sihtkaitsevööndi piiriga (hõlmates enda alla ka lõuna ja loode pool paikneva kaitseala lahustükid).

Märjamaa LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala poolitab Tallinn-Pärnu-Ikla maantee. Tallinn-Pärnu-Ikla maantee servas on kasutatud katastriüksuse piire, välja arvatud Märjamaa metskond 36 (50403:003:0560) katastriüksuse põhjaosas, kus piiritlemiseks on kasutatud elektriõhuliini (arvestusega et elektriliin puhvriga 10 m (1-35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m) jääb kaitseala territooriumilt välja).

Tallinn-Pärnu-Ikla maanteest lääne poole jääva tüki piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Teed on piiri aluseks üksnes Vahenõmme (50403:002:0802) ja Kilgipuu (50403:002:0900) katastriüksuste servades (arvestusega, et teed jäävad kaitseala territooriumilt välja). Lääne poolse osa territooriumilt on välja tsoneeritud ka Märjamaa õigeusu kalmistu (piiritlemiseks on kasutatud tee katastriüksust ja mõttelisi sirgeid tee katastriüksusest (X: 525 372,897; Y: 6 528 234,481) kuni punktini koordinaatidega X: 525 354,385; Y: 6 528 157,758, sealt edasi mööda kiviaeda järgmise koordineeritud punktini X: 525 255,745; Y: 6 528 167,522 ning sealt taas tee katastriüksuseni (X: 525 292,899; Y: 6 528 266,221).

Kaitseala idapoolsest osast (Tallinn-Pärnu-Ikla maanteest idapool) on välja tsoneeritud Niidiaia Tammik (kasutatud on kõlviku piiri). Ala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire, välja arvatud Nõmmekõrtsi katastriüksuse lääneservas, kus piir kulgeb tee serva mööda. Kaitseala territooriumilt on välja tsoneeritud ka Märjamaa-Valgu tee (50403:003:0024) servas paiknevad elektriõhuliini lõigud (1-35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m), Haimre mõisa pargi allee põhjanurk (Märjamaa metskond 37 (50403:003:0570) idaservas) ning kaitseala servas Nõmme katastriüksuseni (50403:002:0321) viiv tee.

Naistevalla LKA välispiir on üpriski sopiline, lisaks on kaitseala keskelt välja tsoneeritud Paju (36001:005:0482) ja Eest-Selge (36001:005:0653) katastriüksused (kasutatud on katastripiire). Kaitseala põhjanurga (Sorja teest põhja poole jääv ala) piiritlemiseks on lääneservas kasutatud sihte, kraave (Kõpu metskond 4 (19201:001:0593) katastriüksuses servast kraavi otsani Kõpu

metskond 12 (36001:005:0009) katastriüksusel ja Saarekaasiku (36001:006:0022) katastriüksuse servast Saksamõisa teeni), mõttelist sirget Saarekaasiku katastriüksusel paiknevast kraavist (X: 576 331,445; Y: 6 461 382,878) Napsi-Salme (36001:005:0039) katastripiiril paikneva kraavini (X: 576 279,083; Y: 6 461 335,368) ning katastripiire. Põhjaservas on piiritlemiseks kasutatud Saksamõisa teed (arvestusega, et tee jääb kaitseala territooriumilt välja). Lääneservas on piiritlemiseks kasutatud katastripiire, Saksamõisa ja Sorja teed, Pulgaru (36001:006:0681) katastriüksuse idaservas kulgevat kraavi, Kõpu jõge (arvestusega, et teed, kraav ja jõgi jäävad kaitseala territooriumilt välja), mõttelisi sirgeid Sorja-Juhani (36001:005:0133) katastriüksuse nurgast Sorja teeni (X: 577 573,526; Y: 6 461 899,689) ja Sorja teest (X: 577 388,391; Y: 6 461 514,215) Sorja-Juhani katastriüksuse nurgani, Linalohu (19202:001:0960) katastriüksuse servas kulgevat teekraavi (arvestusega, et tee ja kraavid jäävad kaitseala territooriumilt välja) ning Pajustiku (19202:001:0078) katastriüksuse lõunaservas metsasihti. Härma tee servast Härma (19202:001:0019) katastriüksuse kagunurgani on piiritlemiseks kasutatud kraave ja katastripiire. Kõpu metskond 3 (19201:001:0592) katastriüksuse lõunaservas on kaitseala piiritlemiseks kasutatud metsasihti ning sealt edasi kuni Uue-Kariste-Supsi teeni valdavalt kraave (mõnes üksikus kohas ka metsasihte, kuid arvestusega, et sihid ja kraavid jäävad kaitseala territooriumilt välja). Uue-Kariste-Supsi teest Sorja teeni on piiritletud teed, rohumaa ja metsa vahelist kõlviku piiri ning metsasihti mööda. Supsi tee servas on piiriks kasutatud kraavi (arvestusega, et tee ja tee servas olevad kraavid jäävad kaitseala territooriumilt välja). Naistevalla LKA jaguneb kaheks sihtkaitsevööndiks. Supsi sihtkaitsevööndi põhjaserva piiritlemiseks on kasutatud mõttelisi sirgeid (mõttelised sirged kulgevad Selge (36001:005:0682) katastriüksuse kirdenurgast Paju (36001:005:0482) katastriüksuse idanurgani ning Paju katastriüksuse kagunurgast Eest-Selge (36001:005:0653) katastriüksuse loodenurgani), katastripiire ning Pulgaaru jõge ja jõest Sorja teeni kraavi. Sihtkaitsevööndi lõunaservas on Supsi sihtkaitsevööndi piiri aluseks Sorja tee (arvestusega, et tee jääb kaitseala territooriumilt välja), ülejäänud vööndi piir ühtib kaitseala välispiiriga. Naistevalla sihtkaitsevööndi piir ühtib kaitseala välispiiri ja Supsi sihtkaitsevööndi piiriga.

Nulga LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piirid kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Kraave on kasutatud üksnes kaitseala põhjaservas, sihte ja metsateid on kasutatud kaitseala põhjaservas kulgevast kraavist Võso (70703:001:0211) katastriüksuse servani. Piiriks kasutatud kraavid, sihid ja teed jäävad kaitseala territooriumilt välja.

Ojasoo-Kantküla LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Kaitseala lõunaservas on piiritlemiseks kasutatud ka Kantküla oja ning haritava maa servas asuvat kraavi (arvestusega, et oja ja kraav jäävad kaitseala territooriumilt välja), kaitseala põhjaservas Hiie-Punamäe (33702:002:0366), Tõnni (33801:001:0080) ning Paunküla metskond 265 ja 264 (36301:001:0445, 36301:001:0456) vahel kulgevat sihti (siht jääb kaitseala territooriumilt välja) ning ala idanurgas Paunküla metskond 264 idanurgas kulgevat kraavi (kraav jääb kaitseala territooriumilt välja).

Oti LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud põhjaservas Välja (81001:004:0011) ja Kase (81001:004:0240) katastripiire ning metsasihti, idaservas metsatee servas kulgevaid kraave, Saare-Annuka (81001:004:0190) katastriüksuse piiri ning mõttelist sirget (sirge kulgeb tee servas olevast kraavist (X: 657 008,124; Y: 6 533 893,675) Lissi-Metsavahi (81001:004:0450) katastriüksuse nurgani) ning katastripiire Lissi Metsavahi nurgast Laiuse metskond 2 (81001:004:0026) katastriüksuse piiriga risti paikneva kraavini. Oti LKA lõunaservas on piiritlemiseks kasutatud kraavi Laiuse metskond 2 katastriüksuse servast Kilbavere oja servas kulgeva elektriliinini. Seejärel on piiritlemiseks kasutatud ~160 m pikkuses lõigus elektriõhuliini (arvestusega, et elektriliin puhvriga 10 m (1 kuni 35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m) jääb kaitseala territooriumilt välja), Laiuse metskond 2 ja Nurme (81003:001:0068) katastriüksuse

nurgast Meelise (81001:002:1112) katastriüksuseni Kilbavere oja, Meelise katastriüksuse nurgast kuni jätkuvalt riigi omandis oleva maa õueala servas kulgeva elektriliinini katastripiiri, õueala servas ~70 m pikkuses lõigus elektrihüliini, ning seejärel metsatee servas kulgevat kraavi ning metsasihti kuni Oti ojani (Otti (81001:004:0461) katastrinurgas), Otti katastriüksuse nurgast Kilbavere ojani katastripiire ning seejärel ~80 m pikkuses lõigus nii Kilbavere oja kui ojja suubuvat kraavi. Kaitseala läänservas on piiritlemiseks kasutatud Kilbavere ojja suubuvast kraavist metsasihti, sihist (X: 655 178,021; Y: 6 533 755,813) Oti ojani (X: 655 141,332; Y: 6 533 959,128) mõttelist sirget ning seejärel üksnes kraave.

Paatsa LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire, üksnes kaitseala põhjaosa (Paatsa Tuiu teest põhja poole jääva ala) lääneservas on kasutatud ka metsarada, mõttelist sirget metsarajast (X: 401 712,452; Y: 6 486 046,563) Kihelkonna metskond 289 (48301:005:0422) katastriüksuse nurgani, Vörkejõge ning idaservas mõttelist sirget Uuetoa (48301:004:0309) katastriüksuse nurgast metsarajani (X: 402 152,449; Y: 6 486 090,295) ja seejärel metsarada kuni Paatsa-Tuiu teeni. Kaitseala piiril paiknevad metsarajad jäävad kaitseala territooriumilt välja.

Pikknurme LKA paikneb kahe lahustükina, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala keskelt on välja tsoneeritud Vitspaju (61606:002:0159), Miku (61606:002:0384), Silma (61606:002:0063), Lepiku (61606:002:0280), Teelusika (61102:003:0089), Lusika (61102:003:0078) ja Uue-Lusika (61102:003:0079) katastriüksused, Lusika ja Uue-Lusika katastriüksusete vahele jääv teosa ning Kensa (61102:003:0046), Matsi (61101:002:0603) ja Lätimetsa (61101:002:0014) katastriüksused. Kaitseala piiritlemisel on põhiliselt kasutatud katastripiire. Kraave on kasutatud põhja-lõuna suunalisest teest (põhjaservas) Kastiku (61606:002:0153) katastriüksuse nurgani, Põltsamaa metskond 45 (61606:001:1100) katastriüksusest Võiu (61101:002:0101) katastriüksuseni, Pogatsi (61101:002:0043) katastriüksuse servast Pikknurme metskond 5 (61606:002:0390) katastriüksusel paiknevate metsateede ristumiskohani (Lodutarna (61606:002:0155) katastriüksusest ~260 m kaugusel), Hundinua (61101:002:0092) katastriüksuse lääneservas kulgeva sihi servast (osaliselt on tegemist Lusika ojaga) katastriüksust läbiva teeni, Nerrometsa (61101:001:0213) ja Nerro (61101:002:0064) katastriüksuste servades, Lageda (61101:002:0065) katastriüksuse servast (rohuma ja metsamaa kõlviku piiril) Vösale (61101:002:0381) katastriüksuse nurgani, Alama (61102:001:0026) katastriüksuse servast Pikknurme metskond 12 (61102:003:0580) katastriüksuseni, Libeda (61102:001:0217) katastriüksuse nurgast Pikknurme metskond 13 (61102:002:0134) katastriüksuseni, Pikknurme metskond 12 (61102:003:0580) katastriüksusest Kaarli (61102:003:0380) katastriüksust läbiva teeni, Pajumetsa katastriüksuse (61101:001:0175) servas, Paju katastriüksuse servast Pikknurme metskond 9 (61102:003:0074) katastriüksusel asuva sihtide ristumiskohani, Pikknurme metskond kagunurgas Hundi (61102:003:0008) katastriüksusest kagu poole kulgeva metsatee servas, Pikknurme metskond 5 (61606:002:0390) kagunurka lõikavast metsateest Vaeva (61606:002:0113) katastriüksuse nurgani ning Sündisaare (61606:001:0093) katastriüksusest metsateeni. Pikknurme metskond 5 (61606:002:0390) katastriüksusel paiknevate metsateede ristumiskohast (Lodutarna (61606:002:0155) katastriüksusest ~260 m kaugusel) Lusika ojani on piiritlemiseks kasutatud metsateed, Hundinua (61101:002:0092) katastriüksuse ja Pikknurme metskond 224 (61101:002:0019) vahel metsasihti ning veel sellest ~449 m kaugusel paralleelselt paiknevat sihti, Hundi (61102:003:0008) katastriüksusest kagu poole kulgevat metsateed, Paali (61606:002:0064) ja Vaeva (61606:002:0113) katastriüksuste vahel ~350 m pikkuses lõigus metsateed ning kaitseala põhjatipus (loodeservas) põhja-lõuna suunalist teed. Mõttelisi sirgeid on kasutatud Paali (61606:002:0064) katastriüksuse loodenurgast teeni (X: 627 240,140; Y: 6 500 285,652), Vahi (61606:001:0753) katastriüksuse kirdenurgast teeni (X: 628 388,070; Y: 6 505 029,495, välja jääb Põltsamaa metskond 16 (61606:002:0320) katastriüksusel paiknev vana talukoht) ning Sundjasaare (61606:001:1350) katastriüksusest

servast (X: 627 950,271 Y: 6 505 690,55, koordineeritud punkt põhikaardilt puuduva tee servas) metsasihini (X: 628 351,341; Y: 6 505 656,510).

Pikknurme lahustüki puhul on kraave kasutatud ala lääneservas metsasihist Mäгимүndi (61606:002:0157) katastriüksuseni ning Metsanurme (61606:002:0087) katastriüksuse lääneservas. Lahustüki piiritlemiseks on kasutatud metsateed Tallinn-Tartu-Võru-Luhamaa teest metsasihini, seejärel on piiriks ~80 m pikkuses lõigus metsasihti (kuni metsasihiga risti paikneva kraavini). Metsasihti on kasutatud ka Pikknurme metskond 1 (61606:002:0400) idaservas. Ülejäänud lahustüki lõikudes on piiri aluseks üksnes katastripiirid.

Pilpa LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Teed on kasutatud kaitseala lääneservas Raiksilla (20301:002:2280) katastriüksuse kirdenurgast Vinkle (20301:002:1110) idaservani ning kaitseala idaservas ~150 m pikkuses lõigus (Ala-Pilpa tee). Mõttelisi sirgeid on kasutatud Lossijärve (20301:002:2440) katastriüksuse nurgast Raidali (20301:002:0050) katastriüksuse nurgani, Vinkle katastriüksuse nurgast Kivirähi (20301:002:1670) katastriüksuse servani (X: 598 995,869; Y: 6 431 402,204) ning Taagepera metskond (20301:002:0732) nurgast Õhne jõeni (X: 599 747,028; Y: 6 430 266,257). Kaitseala kaguservas on piiritlemiseks kasutatud üksnes Õhne jõge. Kaitseala piiril paiknevad teed ja Õhne jõgi jäävad kaitseala territooriumilt välja.

Põdrangu LKA jaguneb neljaks lahustükiks, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piirid kattuvad. Põdrangu LKA kõige väiksema lahustüki, mis asub Porkuni metskond 85 (92701:001:0169) katastriüksusel, piiritlemisel on kasutatud katastripiire ja mõttelist sirget Välja II (92701:001:0940) edelanurgast metskonna kvartali servas asuva punktini koordinaatidega X: 621 558,005 Y: 6 552 253,193. Kõige lõuna poolsema lahustüki piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Üksnes lahustüki kaguservas elektriõhuliini (arvestusega, et elektriliin puhvriga 25 m (35-110 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 25 m) jääb kaitseala territooriumilt välja), edelanurgas mõttelist sirget Kivistiku (92701:003:0024) katastriüksuse loodenurgast Sokupõllu (78702:002:0084) katastriüksuse lõunanurgani ning kirdenurgas Ilmandu jõge. Põdrangu LKA lääne poolse lahustüki piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire, üksnes Kurjakulli (78702:001:0011) katastriüksuse lõunanurgast Vaado (78702:001:0760) katastriüksuseni on piiritlemiseks kasutatud teed. Põdrangu LKA kõige suurema osa, nagu ka kõigi väiksemate lahustükide puhul, peamiseks piiri aluseks on katastripiirid. Lisaks on piiritlemiseks kasutatud teid - Porkuni metskond 134 (78601:001:0091) põhjaservas, Porkuni metskond 134 ja Aari (78701:006:0046) vahel, Porkuni metskond 39 (92701:001:0430) lõunanurgas (mööda Kurangu teed), Lehe (78702:002:1350) loodenurgast Saki (78702:002:1141) katastriüksuse servani (mööda Kurangu teed) ning Muru-Mardi (78702:002:0422) katastriüksuse läänenurgast Porkuni metskond 38 (78702:002:0610) läänenurgani (Kuie-Aavere teed). Sihte on kasutatud Porkuni metskond 39 (92701:001:0430) põhjanurgast Konari (78702:001:0041) katastriüksuseni. Kõik Põdrangu LKA piiriks olevad kraavid, teed ja sihid jäävad kaitseala territooriumilt välja, et vähendada halduskoormust. Mõttelisi sirgeid on kasutatud Kurangu teest (X: 621 906,000; Y: 6 553 650,157) Porkuni metskond 84 (92701:001:0168) nurgani, Porkuni metskond 110 (78601:001:0022) nurgast Porkuni metskond 39 nurka ning Porkuni metskond 134 põhjaservas kulgevast teest Uuetoa (78701:006:0360) nurgani (mõtteline sirge on Uuetoa katastriüksuse lõunapiiri pikendus). Porkuni metskond 39 katastriüksuse kirdeservas on piiritlemiseks kasutatud elektriõhuliini (arvestusega, et elektriliin puhvriga 2 m (kuni 1 kV nimipingega (kaasa arvatud) liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 2 meetrit) jääb kaitseala territooriumilt välja).

Rangu LKA jaguneb kolmeks lahustükiks, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala kõige põhja poolsem osa asub Märjamaa metskond 247 (50401:001:0411) katastriüksusel. Piiritlemiseks on kasutatud üksnes katastripiire. Märjamaa metskond 19

(50402:001:0390) katastriüksusele jäävad ülejäänud kaitseala osad. Teiste Rangu LKA osade suhtes keskel paikneva ala piiritlemiseks on kasutatud enamasti mõttelisi sirgeid. Põhjaservas kulgeb mõtteline sirge punktide X: 521 545,260; Y: 6 534 673,455, X: 521 725,000; Y: 6 534 635,400 ja X: 521 892,774; Y: 6 534 596,473 vahel. Idaservas on mõttelist sirget kasutatud kahe sihi vahelises lõigus punktide X: 521 904,562; Y: 6 533 982,914 ja X: 521 913,166; Y: 6 533 556,816 vahel ning lääneservas punktide X: 521 579,368; Y: 6 533 546,372 ja X: 521 545,260; Y: 6 534 673,455 vahel. Idaservas on lisaks mõtteliste sirgetele kasutatud ka katastripiiri ning katastripiirist mõttelise sirge otsapunktini (X: 521 904,562; Y: 6 533 982,914) metsasihti. Lõunaservas on piiri aluseks üksnes metsasiht. Kaitseala kõige lõuna poolsema ala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Mõttelisi sirgeid on kasutatud Kuuse (50402:001:0205) katastriüksuse loodenurgast sihini (X: 522 272,827; Y: 6 533 143,658), sihist kuni punktini koordinaatidega X: 522 067,972; Y: 6 533 132,311 ja sellest punktist kuni põhjapool paikneva sihini (X: 522 056,567; Y: 6 533 559,836). Metsasihti on kõige lõunapoolsema kaitseala lahustüki puhul kasutatud üksnes kõige põhjapoolsemas servas.

Ransi LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Üksnes kaitseala idaservas Väike Emajõe ning Koorküla metskond 19 (20801:002:0435) katastri edelanurgas Metsaääre teed (arvestusega, et jõgi ja tee jäävad kaitseala territooriumilt välja).

Ravametsa LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire, üksnes idaservas on piiri aluseks Rava metskond 242 (13402:002:0264) nurgast kraavini (X: 606 717,106; Y: 6 555 871,813) mõtteline sirge, ning seejärel kuni lõunaservani kraav (arvestusega, et kraav jääb kaitseala territooriumilt välja).

Rünga LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Ala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Lõunaservas on kasutatud ka kaitseala servas asuvaid teid (jäävad kaitseala territooriumilt välja ning Rahe (90004:001:0314) katastriüksuse servas Väike-Maarja - Püssi elektriõhuliini (arvestusega et elektriliin puhvriga 25 m (35-110 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 25 m) jääb kaitseala territooriumilt välja). Põhjaservas on lisaks katastripiiridele kasutatud samuti kaitseala servas asuvaid teid ning Triigi metskond 168 (90001:001:0273), Paruni (90004:001:0005 ja 90004:001:0008) ja Triigi metskond 77 (90004:001:0026) vahele jäävat metsasihti. Rünga LKA piiriks olevad teed ja sihid jäävad kaitseala territooriumilt välja, et vähendada halduskoormust.

Salutaguse LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Ala lõunanurga piiritlemiseks on kasutatud metsasihte (arvestusega, et sihid jäävad kaitseala territooriumilt välja), ida- ja lääneservas katastripiire ning põhjaservas Uksma (25701:001:0395) katastriüksuse piiri ja elektriõhuliini (arvestusega et elektriliin puhvriga 10 m (1-35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m) jääb kaitseala territooriumilt välja).

Siniallikate LKA jaguneb kaheks lahustükiks, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Lääne poolse lahustüki piiritlemiseks on põhjaservas kasutatud Pirita jõge ning Jõe (33701:001:0104) katastriüksuse piiri, idaservas Põllu (33701:001:0542) ja Paunküla metskond 40 (33701:001:0372) vahelist kraavi ning Suur-Metsanurga (33701:002:0726) katastripiiri, lõunaservas üksnes katastripiiri ning lääneservas Pirita jõkke suubuvat oja. Ida poolse lahustüki, mis ühtlasi moodustab enamuse kaitsealast, piiritlemiseks on ida- ja lääneservas kasutatud üksnes katastripiire, põhjaservas Pirita jõge ning Kuke (33701:002:0239) ja Tede-Aasa (33701:002:0561) katastripiire. Ala lõunaservas on piiritlemiseks kasutatud kaitseala servas asuvaid kraave. Paunküla metskond 44 (33701:002:0963) lõunanurgas ~145 m pikkuses lõigus

haritava maa kõlvikut ning katastripiire. Kaitseala piiriks olevad kraavid ojad ja jõgi jäävad kaitseala territooriumilt välja.

Sooniste LKA jaguneb kolmeks lahustükiks, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kõige lõuna poolsema ning Ellamaa-Koluvere teest lääne poole jäävate lahustükkide piiritlemistel on kasutatud üksnes katastripiire. Kõige suurema osa piiritlemisel on lääneservas kasutatud elektriõhuliini (arvestusega et elektriliin puhvriga 10 m (1-35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m) jääb kaitseala territooriumilt välja. PS! jätkuvalt riigi omandis olevast maast põhjas on kasutatud 20 m laiust puhvrit, et jätta kaitseala territooriumilt välja kogu liinialune lage ala) ja jätkuvalt riigi omandis oleva maa serva. Ala põhjaservas on piiritlemiseks kasutatud metsasihti, lõunaservas Sooniste ja Käända mõisa vahelist teed ning teest lõuna poole jääva sopistuse servades katastripiire ning kõige lõunapoolsemas servas Märjamaa metskond 4 (42701:003:0180) katastriüksuse piiril kulgevat kraavi. Kaitseala piiriks olevad sihid, teed ja kraavid jäävad kaitseala territooriumilt välja.

Tagametsa LKA koosneb kolmes lahustükist, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala põhja poolsed tükid eraldab teineteisest Tallinn-Pärnu-Ikla maantee (kasutatud on tee katastriüksust). Alade piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Sihte on kasutatud Suurenõmme (29701:005:0760) katastriüksuse servast Orumetsa (29701:005:0372) katastriüksuseni ja Sepa (29701:005:0434) katastriüksuse servast Kääbaste - Suurenõmme teeni, teid Kernu metskond 12 (29701:005:0200) kõige lääne ja kagu poolsemates nurkades (Uuesepa tee) ning kaitseala põhjaservas Kääbaste - Suurenõmme teed. Lõunaservas on piiritlemiseks kasutatud veel ka Kära (72704:002:0310) katastriüksuse servas paiknevat kraavi ning Tallinn-Pärnu-Ikla tee servas olevat parkimisplatsi ja teed. Kaitseala piiriks olevad sihid, teed (sh parkimisplats) ja kraav jäävad kaitseala territooriumilt välja. Kaitseala lõuna poolse osa piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire, üksnes lõunaservas Viripõllu (29701:005:0163) katastriüksuse ja Kernu metskond 44 (72704:002:0142) vahel kõlvikupiiri.

Tammikumetsa LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala edelaosas on piiritlemiseks kasutatud haritava maa kõlvikut ning Aidu-Nigula (67401:011:0390) katastriüksuse piiri. Loode- ja põhjaosas on kasutatud üksnes katastriüksuste piire. Idaservas on piiritlemiseks kasutatud märgala serva ja Vana-Nigula (67401:011:0060) katastriüksust. Tarakvere LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala territooriumilt on välja jäetud Kūti (71301:001:0196), Kūtilaane (71301:001:0195), Mūūri (71301:001:0236), Halliku metskond 176 (71301:001:0409) ja Metsa (71301:001:1090) katastriüksused ning Halliku metskond 14 (71301:001:0640) katastriüksusel rohumaale istutatud mets. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire ja kraave. Kraave on kasutatud Tõrre (71301:001:1450) katastriüksuse idanurgast Karulaane (71301:001:0242) põhjaservani, Karulaane katastriüksuse lõunaservast Sootihase (71302:001:0315) katastriüksuse loodenurgani, Loovere (71301:001:1221) lääneservas (~300 m pikkuses lõigus), Kūtilaane (71301:001:0195), Aardeoja (71301:001:0105) ja Lasnamäe (71301:001:1020) katastriüksuste idaservades ning Mūūri, Halliku metskond 176, Metsa ja Halliku metskond 14 katastriüksuste servades (väljalõike lõunaservas) kulgeva tee servas ning Halliku metskond 14 katastriüksusel rohumaale istutatud metsa servades. Metsasihti on kasutatud Sootihase (71302:001:0315) katastriüksuse servast Halliku metskond 15 (71301:001:0650) katastriüksusel paikneva põhja-lõuna suunalise teeni ning mõttelist sirget sihist (X: 663 440,493; Y: 6 517 508,734) Loovere katastriüksuse (71301:001:1221) servas oleva kraavini (X: 662 949,964; Y: 6 517 352,099). Tatruse LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire, üksnes Kunda metskond 92 (19002:002:0082) idaservas on piiriks haritava maa ja metsamaa vahele jääv kraav (arvestusega, et kraav jääb kaitseala territooriumilt välja) ning mõttelisi sirgeid Ōunamäe (19002:002:0410) katastriüksuse idanurgast haritava maa

servani (X: 630 396,735; Y: 6 593 452,356) ja sealt kuni Haljala-Karepa tee (19002:002:0690) katastriüksuseni (X: 630 345,040; Y: 6 593 496,066).

Terengimetsa LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala lõunaserva piiritlemiseks on kasutatud Eesti-Läti riigipiiril kõlvikupiiri ning Kogrametsa (60002:004:0070) ja Kogra (60002:004:0350) katastriüksuste piire. Kaitseala lääne- ja põhjaservas on kasutatud üksnes katastripiire ning idaservas metsasihti, kusjuures metsasiht jääb kaitseala territooriumile.

Tiisatu LKA jaguneb kaheksaks lahustükiks, kuid sellegi poolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad omavahel. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Kõige põhja poolsema lahustüki piiritlemiseks on lisaks katastriüksuse piiridele kasutatud Suurevare kraavi ning lõunaservas teed (arvestusega, et kraav ja tee jäävad kaitseala territooriumilt välja). Kuressaare metskond 1278 (80701:003:0105) katastriüksusele jääva lahustüki lõunaservas on piiritlemise aluseks kasutatud nagu kõige põhjapoolsema lahustüki puhulgi Suurevare kraavi. Mõttelist sirget on kasutatud Kuressaare metskond 68 (80701:003:0107) katastriüksuse idanurgast lõuna suunas kuni Seespõllu (80701:003:0622) katastriüksuse servani (X: 384 771,510; Y: 6 424 490,400).

Tilla LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala lõunaservas on piiritlemiseks kasutatud jäätkuvalt riigi omandis olevale maatükile viivat teed, katastriüksuste ja kõlvikute piire (välja on jäetud jätkuvalt riigi omandis olev maaala, selle servas paiknev tiik ning Kõpu metskond 3 (19201:001:0592) katastriüksuse lõunanurgas paiknev rohuma ja ka selle kõrval paiknev kraavilõik) ning jätkuvalt riigi omandis olevast maast Rabaääre (19202:005:0780) katastriüksuseni Pale jõge. Kaitseala lääneservas on kasutatud katastriüksuse piire ning Kõpu metskond 3 (19201:001:0592) katastriüksust läbivat metsasihti, põhjaservas katastriüksuse piiri ja Türgi kraavi ning idaservas tee servas kulgevat kraavi ning teed. Tilla LKA servas paiknevad kraavid, teed, sihid jäävad kaitseala territooriumilt välja.

Tirbiku LKA jaguneb kolmeks lahustükiks, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala lõuna poolseid lahustükke eraldab teineteisest Tapa-Narva 196,9-198,4 km (27303:002:1540) katastriüksus ja liinikoridor (kasutatud on 10 m laiust puhvrit (1-35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m)). Lõunapoolsete alade ülejäänud servades on piiritlemiseks kasutatud katastripiire välja arvatud Kriska-Metsavahi (27303:002:0078) katastriüksuse juures kus piir on pandud kulgema tee serva mööda (tee jääb kaitseala territooriumilt välja). Põhja poolse lahustüki piiritlemiseks on ida-, lõuna- ja lääneservas kasutatud katastripiire, põhjaservas elektriõhuliini (arvestusega et elektriliin puhvriga 10 m (1-35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m) jääb kaitseala territooriumilt välja) ning Metsatee (27303:002:0148) katastriüksust.

Tõrasoo metsa LKA koosneb kahest lahustükist, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Sarnaselt Tõrasoo looduskaitsealale on kaitsealast välja tsoneeritud Raikküla-Päärdu tee katastriüksus 65403:001:0970, mis jagab kaitseala kaheks. Teest lääne poole jääva osa piiritlemisel on kasutatud katastripiire ning edelaservas metsasihti. Raikküla-Päärdu teest ida poole jääva osa piiritlemisel on kasutatud katastripiire, üksnes lõunaservas on piiri aluseks metsasiht metsasiht (põhikaardile kantud lünklikult, kuid tegelikult tegemist katkematu objektiga) ning mõtteline sirge. Mõtteline sirge kulgeb Tõrasoo looduskaitseala 9 (65403:002:0083) katastriüksuse servast (X: 543 463,189; Y: 6 524 047,959) metsasihini (X: 542 852,187; Y: 6 524 152,508).

Tähemaa LKA koosneb kahest lahustükist, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Metsasihte on mõlema lahustüki puhul Alatskivi metskond 10 (86102:004:0048) katastriüksust läbivates lõikudes

(kusjuures sihid jäävad kaitseala territooriumile, kuna tegemist on Peipsiveere ja Tähemaa LKA vahele jäävate sihtidega. Kaitsealade vahele ei ole mõistlik jätta ala, mis ei jää kummagi kaitseala territooriumile) ning põhja pool paikneva lahustüki põhjaservas Alatskivi metskond 10 servas. Kraave on kasutatud põhjapoolsel lahustükil Kõrgesoo (86102:004:0017) katastriüksuse põhjaservast Alatskivi metskond 2 (86102:004:0049) katastriüksuse edelanurgani, lõuna poolsel lahustükil Alatskivi metskond 115 (43203:002:0113) idaservas ning Veski (43203:002:0055) katastriüksuse põhjaservast Mai (43203:002:0281) katastriüksuse loodenurgani (kraavid jäävad kaitseala territooriumilt välja). Põhja poolse lahustüki lõunaservas on 170 m pikkuses lõigus piiriks ka Viira oja (kusjuures oja jääb kaitseala territooriumile, kuna tegemist on Peipsiveere ja Tähemaa LKA vahele jääva objektiga. Kaitsealade vahele ei ole mõistlik jätta ala, mis ei jää kummagi kaitseala territooriumile). Mõttelist sirget on kasutatud Alatskivi metskond 115 katastriüksust läbivas lõigus kraavist (X: 680 848,994; Y: 6 479 765,073) Alatskivi metskond 10 (86102:004:0048) katastriüksuse servani (X: 680 763,128; Y: 6 479 773,050).

Ubarimetsa LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala põhja- ja idaserva piiritlemiseks on kasutatud metsasihti ja teed (arvestusega, et metsasiht ja tee jäävad kaitseala territooriumilt välja). Kaguservas on kaitseala piiritlemiseks kasutatud üksnes kõlvikupiire (lagealad on hoolduses ning nende välja jätmisega väheneb halduskoormus) ning lõunaservas katastriüksuse piire. Kaitseala lääneservas Anija metskond 7 (24505:001:0806) läbivas lõigus on piiritlemiseks kasutatud kiviaedasid ja mõttelisi sirgeid (Mõttelised sirgeid on kasutatud järjestiku neljas lõigus, järgmiste punktide vahel: 1) X: 573 249,839 Y: 6 594 992,262; 2) X: 573 309,179 Y: 6 595 096,007; 3) X: 573 199,759 Y: 6 595 154,528; 4) X: 573 144,825 Y: 6 595 144,887; 5) X: 573 104,437 Y: 6 595 165,179), Ubari (24505:001:0647), Rästiku (24505:001:0648) ja Mikle (35201:001:0064) katastripiire ning Rästiku ja Mikle katastriüksuste vahele jäävat rada.

Uniküla LKA jaguneb kaheks osaks, kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala läänepoolse osa piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire, üksnes kaitseala põhjaservas on piiri aluseks kraav (kraav jääb kaitseala territooriumilt välja). Ida pool paikneva kaitseala osa piiritlemiseks on kasutatud katastripiire, Vana-Tamme (18502:004:0243) ja Vallipõllu (29101:001:0031) katastriüksuse piiril teed, Ristikivi talust Oru (18502:005:0400) katastriüksuseni teed ning Oru katastriüksuse põhjanurgast Tamme katastriüksuseni kraave.

Valkla LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Kaitseala põhjaservas on kasutatud lisaks ka Anija metskond 21 (35201:001:0600) katastriüksust läbivas lõigus kraavi (arvestusega, et kraav jääb kaitseala territooriumilt välja) ning mõttelist sirget (mõtteline sirge kulgeb kraavist (X: 576 832,212; Y: 6 595 699,230) Rannametsa (35201:001:0651) katastriüksuse nurgani) ning edelaservas samuti Anija metskond 21 katastriüksust läbivas lõigus mõttelisi sirgeid (mõttelised sirged kulgeksid Ojaääre (35201:001:0302) katastriüksuse nurgast kuni punktini koordinaatidega X: 576 291,300; Y: 6 595 385,460 ja sealt mõttelisest punktist tee katastriüksuseni (X: 576 004,560 Y: 6 595 391,550)).

Vana-Kuuste LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Teid ja sihte on kasutatud Kõrgemäe (18502:004:0030), Marjamaa (18502:004:0214), Mahlametsa (18502:004:0216) katastriüksuse lääneservades, Ignase puukool (28204:004:0078) katastriüksuse lõunaservas, Tisleri (28204:004:0446) katastriüksuse põhjaservas, Metsavahi (28204:004:0500) katastriüksuse kirdeservas ning Tani (18501:001:1228), Laksi (18501:001:0534) ja Labimetsa (18501:001:0501) lääneservades. Mõttelisi sirgeid on kasutatud Arutalu (28204:004:0143) katastriüksuse servas (Mõttelised sirged kulgevad Arutalu katastriüksuse põhjanurgast Arutalu hoone nurgani (X: 663 674,460; Y: 6 461 355,102) ning hoone teisest nurgast (X: 663 658,163; Y: 6 461 344,078) punktini

koordinaatidega X: 663 619,341; Y: 6 461 312,445 ning sealt Tammetalu (28204:004:0144) katastriüksuse nurgani) ning Marjamaa (18502:004:0214) teest (X:665 096,659; Y: 6 462 084,124) Ignase puukool (28204:004:0078) katastrinurgani. Kõlviku piirid on kaitseala piiri aluseks Kastre metskond 44 läänenurgas (Nõmmiku (28204:004:0083) katastriüksuse kõrval), Kastre metskond 43 katastriüksuse lääneservas (Õitse (28204:004:0060) katastriüksuse kõrval ning Kastre metskond 33 katastriüksuse lääneservas (Väike-Kuremäe (18501:001:0699) katastriüksuse kõrval). Kõik kaitseala piiriks olevad teed, kraavid ja sihid jäävad kaitseala territooriumilt välja. Tammetalu (28204:004:0144) ja Metsanurga (28204:004:0110) katastriüksuste vahele jäävas lõigus on piiriks kasutatud ka elektriõhuliini (põhikaardile märkimata keskpingeliin puhvriga 10 m (1-35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m), mis jääb kaitseala territooriumilt välja).

Varbola LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemisel on kasutatud valdavalt katastripiire, teed on piiritlemiseks kasutatud üksnes Söödipõllu (50401:001:0102) katastriüksuse servas ning elektriõhuliini (arvestusega et elektriliin puhvriga 10 m (1-35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m) jääb kaitseala territooriumilt välja). (arvestusega et elektriliin puhvriga 10 m (1-35 kV nimipingega liinide korral on elektripaigaldise kaitsevööndi ulatus 10 m) jääb kaitseala territooriumilt välja) Tamme talu (50401:001:2050) katastriüksuse servas.

Viira LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud valdavalt katastripiire. Kraave on kasutatud Pori (79702:003:0051) katastriüksuse servas, Ennuse (61301:002:0362) katastriüksuse põhjaservas ja Lina (61301:002:1130) katastriüksuse lääneservas ning Taagepera metskond 32 (20301:003:1071) katastriüksuse idaservas ja Taagepera metskond 32 idaservast mõttelise sirge otsapunktini (X: 605 770,238; Y: 6 436 630,753), kusjuures kraavid jäävad kaitseala territooriumilt välja. Peetrijaani oja on piiritlemiseks kasutatud kaitseala idaservas Taagepera metskond 7 (61301:002:0973) katastriüksust läbivas lõigus (arvestusega, et oja jääb kaitseala territooriumilt välja). Teid ja metsasihte on kasutatud Lina katastriüksusest Taagepera metskond 7 katastriüksuse nurgani (Linna-Voorbahi tee) ja kaitseala lõunaservas Taagepera metskond 7 katastriüksust läbivas lõigus (kusjuures nimetatud tee ja sihi lõigud jäävad kaitseala territooriumilt välja) ning kaitseala idaservas Taagepera metskond 8 (61301:002:0971) servas (kusjuures konkreetne siht jääb kaitseala territooriumile, kuna muidu jääks kahe kaitseala vahele 2 m laiune kaitseta riba. Mõttelist sirget on kasutatud üksnes kaitseala idaservas ida-lääne suunalisest kraavist (X: 605 770,238; Y: 6 436 630,753) põhja-lõuna suunalise sihini (X: 605 745,781; Y: 6 436 728,496).

Visela LKA jaguneb kaheks sihtkaitsevööndiks (Mustmäe ja Ruusamäe sihtkaitsevöönditeks), kuid sellegipoolest välis- ja sihtkaitsevööndi piirid kattuvad. Kaitseala piiritlemiseks on kasutatud katastripiire, Restu oja (arvestusega, et oja jääb kaitseala territooriumilt välja) ning idapoolse kaitseala tüki (Mustmäe skv) idaservas mõttelist sirget. Mõtteline sirge kulgeb Antsla metskond 68 (84301:001:0116) katastriüksuse nurgast Luha (84301:001:0277) katastriüksuse läänenurgani.

Voka LKA välis- ja sihtkaitsevööndi piir kattuvad. Kaitseala piiritlemisel on valdavalt kasutatud katastripiire, üksnes lääneservas on piiri aluseks veel Tabuna oja ja ojale rajatud paisjärv (oja ja paisjärv jäävad kaitseala territooriumilt välja) ning Staadioni (80201:002:0491) katastriüksuse servas kulgev oja (arvestusega, et kaitseala servas asuv ojalõik jääb kaitseala territooriumilt välja).

Kaitsealade kogupindala on 27347,01 ha millest 98 % moodustab Eesti põhikaardi alusel metsamaa. Kaitse-eesmärgiks seatavad väärtused asuvad riigimaadel.

2.5. Kaitsekord

2.5.1. Kaitsekorra kavandamine

Kaitse-eeskirjaga kehtestatud piirangud on sätestatud ulatuses, mis tagab kaitsealadel esinevate väärtuslike metsakoosluste kaitse ja arengu ning liikidele soodsa seisundi säilimise ning on proportsionaalsed saavutatavale efektile.

Kaitsealade kaitse-eeskiri seab kitsendused omandiõigusele (Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi PS) § 32). Keskkonda mõjutava tegevuse õigusliku regulatsiooni aluseks on PS §-st 5 tulenev loodusvarade ja loodusressursside kui rahvusliku rikkuse säästva kasutamise põhimõte. Elu- ja looduskeskkonna säästmise ja sellele tekitatud kahju hüvitamise kohustus tuleneb PS §-st 53. Tulenevalt PS §-dest 5, 32 ja 53 ning keskkonnaseadustiku üldosa seaduse ja looduskaitseaduse alusel võib omandiõigust piirata. Omandiõiguse põhiolomuse säilimiseks peavad seadusest tulenevad piirangud olema proportsionaalsed ehk piirangu eesmärgi saavutamiseks sobivad, vajalikud ja mõõdukad. Kaitse-eeskirjaga piirangute seadmise eesmärgiks on alal leiduvate loodusväärtuste säilimine. Alale kaitse tagamisega ja tegevustele piirangute seadmisega ala loodusväärtused säilivad, loodusväärtusi kahjustavate tegevuste elluviimisel need hävivad.

Vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele on kaitsealad tervikuna määratud (hooldatavateks) sihtkaitsevöönditeks. Sihtkaitsevöönd on kaitseala maa- või veeala seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike koosluste säilitamiseks.

Käesolev kaitse-eeskirja eelnõu ei reguleeri kaitsealal kalapüüki ega sõitmist veekogudel, kuna alal ei ole veekogusid. Samuti ei kasva kaitsealal pilliroogu ega adru ning sellest tulenevalt ei ole vajadust reguleerida kaitse-eeskirjas nende varumist. Kaitsealal ei ole poollooduslikke kooslusi ning seetõttu ei käsitleta kaitse-eeskirjas nendega seotud tegevust.

2.5.2 Sihtkaitsevööndi kaitsekord

2.5.2.1 Lubatud tegevused

Kaitse-eeskirja kohaselt on inimestel lubatud kaitsealadel viibida ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi ning pidada jahti, välja arvatud Varbla sihtkaitsevööndis merikotka pesitsusajal 15. veebruarist 31. juulini ning Kassilaane, Nulga, Supsi ja Ruusamäe sihtkaitsevööndites väike-konnakotka pesitsusajal 15. märtsist 31. augustini . Erisus inimeste viibimisele sihtkaitsevööndis keelatud ajal kehtib kaitseala valitseja nõusolekul teostatavale teadustegevusele, kaitseala kaitse korraldamise ja valitsemisega seotud tegevusele ning järelevalve- ja päästetöödele. Liikumispiirangu ajad merikotka ja väike-konnakotka häirimatu pesitsemise tagamiseks tulenevad looduskaitseadusest, merikotka kaitse korraldamise tegevuskavast, väike-konnakotka kaitse korraldamise tegevuskavast, suur-konnakotka kaitse korraldamise tegevuskavast, keskkonnaministri 21. juuli 2010. a määrusest nr 33 „Merikotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri”, keskkonnaministri 19. aprilli 2010. a määrusest nr 12 „Väike-konnakotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“ ja keskkonnaministri 3. juuli 2006. a määrusest nr 43 „Must-toonekure ja suur-konnakotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“.

Telkimine ja lõkke tegemine on lubatud kohtades, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud. Muudel juhtudel on telkimine ja lõkke tegemine

lubatud kaitseala valitseja nõusolekul. Reguleerimata telkimine ja lõkke tegemine seavad ohtu kaitseväärtuste säilimise: suureneb negatiivne mõju kooslustele ja kaitsealustele liikidele (häirimine, tallamine, prahistamine, ebaseaduslikud lõkkekohad, puude raie lõkke tegemise eesmärgil jne). Erandkorras võib kaitsealal telkimiseks ja lõkke tegemiseks loa anda kaitseala valitseja, kui see ei kahjusta kaitse-eesmärgiks seatud koosluste ja liikide seisundit ja ei takista kaitse-eesmärkide saavutamist.

Lubatud on kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul. Sihtkaitsevööndid on ette nähtud vanade metsakoosluste säilitamiseks ja taastamiseks, mistõttu küllastajate massiline viibimine võib kahjustada kaitse-eesmärgi saavutamist. Selleks et tagada koosluste ja kaitsealuste liikide elupaikade soodne seisund, tuleb piirata rahvaüritustel osalejate arvu ning suunata üritused kohtadesse, kus nende mõju kooslustele ja liikidele oleks minimaalne. Piirarv 50 on käsitletav grupina, milleks on bussitais rahvast ja see kujutab ohtu loodusväärtustele. Osalejate arvu piirang jätab kaitseala valitsejale võimaluse jälgida kaitseala kasutust ja vajaduse korral koormust suunata või hajutada.

Lubatud on olemasolevate ehitiste hooldustööd. Kaitsealadel leidub mitmeid ehitisi, näiteks teed ja tehnovõrgurajatised, külustaristu, mille korrashoid on oluline kaitse-eesmärgist lähtuvalt, kohalikku eluolu silmas pidades, samuti riiklikult tähtsate energia- ja sidevõrkude tõrgeteta toimimiseks. Kaitsekord võimaldab majandusministeeriumi poolt tehnovõrgu rajatiste hooldusele kehtestatud nõuete täitmist.

Kaitsealal on lubatud ka sõidukiga sõitmine teedel ja jalgratastega sõitmine teedel ja radadel. Ehitusseadustiku mõistes on kõik teed rajatised ning endel liiklemisel tuleb lisaks arvestada liiklusseaduses sätestatud erisustega. Kaitse-eeskirjaga ei ole vaja ega võimalik reguleerida maastikusõidukiga sõitmist teedel. Seda mis tingimustel on lubatud maastikusõidukiga teel liigelda, reguleerib liiklusseadus (LS § 154). Metsasiht on metsakvartaleid eraldav sirge, pikk ja kitsas puudevaba ala metsas. Sõidukiga metsasihil viibimist loetakse väljaspool teed sõitmisena. **Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmine on lubatud üksnes järelevalve- ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud tegevustel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevustel ning kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel.** Sõidukiga võib väljaspool teid ja maastikusõidukiga võib sõita kaitse-eeskirjaga lubatud tegevustel (sh liinirajatiste hooldustöödel, jahisaaduste väljaveol, maaparandussüsteemide hoiutöödel, loodusliku veerežiimi taastamisel, koosluste kujundamisel, kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalikel tegevustel ja väljaspool kaitseala paiknevate katastriüksuste sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalikel tegevustel alternatiivse võimaluse puudumisel), järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitseja poolt kooskõlastatud ja korraldatavatele tegevustel ning kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel. Need erisused tulenevad osaliselt looduskaitseaduse § 30 lõikest 3. Erisus tehakse kaitse-eeskirjaga lubatud tööde teostamiseks, arvestades asjaoluga, et sõidukiga sõitmisel väljaspool teid ja maastikusõidukiga sõitmisel tekkivaid ohte loodusväärtustele hinnatakse tegevuse lubamisel.

Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd ja loodusliku veerežiimi taastamine. Hoiutööd on vajalikud, et tagada olemasolevate, ka väljapoole kaitseala jäävate suuremate maaparandussüsteemide funktsioneerimine ning vältida üleujutuste tekkimist. Rajatud metsakuivenduskraavid mõjutavad looduslikku arengut, mille tulemusena teiseneb kasvukohatüüpides taimkate (sh puistud), võib toimuda turvaspinnase lagunemine (kõdusoostumine) ning näiteks sõnajala kasvukohatüüpide hulga ja pinna vähenemine. Veerežiimi taastamine läbi kraavide sulgemise

võib osutada vajalikuks, kuna inimese kaasabita ei pruugi alad taastuda või taastuvad väga aeglaselt. Loodusliku veerežiimi taastamiseks tehakse töid kaitsekorralduskava alusel. Lisaks leidub laane- ja salumetsakooslusi, mis on sekundaarse tekkega, ehk tekkinud maaparandussüsteemide rajamisega ja omavad väärtust, kuna ala on asustanud kaitsealused liigid. Veerežiimi taastamine sellistes kohtades mõjuks kaitseväärtustele negatiivselt ning nendel aladel võib tekkida vajadus maaparandussüsteemide säilitamiseks ja korrashoidmiseks.

Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud ka koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile ning kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus vastavalt kaitse-eesmärgile. Koosluste kujundamine tähendab üldjuhul metsakoosluse kujundamist. Regulasioon on vajalik, et aidata kaasa looduslikkuse taastumisele, olemasolevate kasvukohatüüpide seisundi paranemisele ja liigilise mitmekesisuse suurenemisele. Metsakoosluste kujundamine on vajalik loodusliku mitmekesisuse taastamiseks või eelduste loomiseks puistu struktuuri ja metsa kasvukohatüübile looduslikult omase mitmekesisuse saavutamiseks. Metsakooslusi kujundatakse kaitsekorralduskava alusel, kus pannakse paika koosluse kujundamist vajavad alad, kujundamise viisid ja tingimused. Liigikaitsealused tööd on vajalikud kaitsealuste liikide elupaikade säilitamiseks või elutingimuste parandamiseks. Liigikaitsealused tööd määratakse kas kaitseala kaitsekorralduskava või liigi kaitsetegevuskava alusel.

2.5.2.2 Vajalikud tegevused

Kaitseala metsakoosluste loodusliku ilme taastamiseks on vajalik kujundusraied kultuurpuistutes. Metsakoosluste kujundamine võib vajalikuks osutada puhtkuusikutes, kuna inimese kaasabita ei pruugi alade looduslikkus taastuda või taastub väga aeglaselt. Koosluse kujundamise abil saab kaasa aidata metsa bioloogilise mitmekesisuse suurenemisele. Bioloogiliselt mitmekesisem mets pakub rohkem elupaiku erinevatele liikidele ning aitab paremini kaasa kaitsealuste liikide levimisele.

2.5.2.3 Keelatud tegevused

Kooskõlas kaitse-eeskirjas sätestatud erisustega on keelatud majandustegevus (välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul teostatav tegevus, mis on vajalik väljaspool kaitseala paiknevate katastriüksuste sihtotstarbeliseks kasutamiseks alternatiivse võimaluse puudumisel), loodusvarade kasutamine ning uute ehitiste püstitamine (välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul tee, tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta rajatise püstitamine).

Vastavalt majandustegevuse seadustiku üldosa seadusele on majandustegevus iga iseseisvalt teostatav, tulu saamise eesmärgiga püsiv tegevus, mis ei ole seadusest tulenevalt keelatud. Tegevus, mille suhtes on kehtestatud teatamis- või loakohustus, loetakse samuti majandustegevuseks ka juhul, kui selle eesmärgiks ei ole tulu saamine. Seega kõik kaitse-eeskirja kaitsekorra peatükis reguleeritud tegevused, mis on määrusega lubatud ja mida tehakse tulu saamise eesmärgiga ning tegevused, mis on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul ja millega kaasneb teatamis- või loakohustus, on kaitsealal lubatud majandustegevused. Kaitse-eeskirjaga lubatakse majandustegevust, mis ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärki või seisundit.

Lubatud majandustegevuseks loetakse kaitseala valitseja nõusolekul teostatavat tegevust, mis on vajalik väljaspool kaitseala paiknevate katastriüksuste sihtotstarbeliseks kasutamiseks alternatiivse võimaluse puudumisel). Erisus annab võimaluse kaitsealaga ümbritsetud katastriüksuse sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajaliku ligipääsu rajamiseks, kui puuduvad alternatiivsed võimalused (eelistades lühimat teed ning kohta kus negatiivne mõju kaitseala

väärtustele on kõige väiksem) ning sidevõrkude rajamist.

Kaitsealadel asuvaid loodusvarasid ei arvestata tarbimisvaruna. Loodusvarade kasutamine (välja arvatud marjade, seente ja metsa muude kõrvasaaduste korjamine, jahipidamine ning kalapüük) on keelatud, sest nende kasutamine kahjustab kaitseala kaitse-eesmärki.

Uute ehitiste püstitamise keeld on vajalik loodusliku mitmekesisuse säilitamiseks. Globaalselt on metsades kõige suurem bioloogilise mitmekesisuse tase, kui pidada silmas liike, geneetilist materjali ja ökoloogilisi protsesse. Erisus on tehtud tee, tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta rajatise püstitamiseks kaitseala ja kaitsealaga ümbritsetud katastriüksuse tarbeks. Kaitseala valitseja nõusolekul tootmisotstarbeta rajatiste püstitamine kaitseala tarbeks võimaldab paigaldada loodushariduse eesmärgil külastuskorralduslike rajatise (tähised, infotahvlid, viidad), millel on tähtis osa külastajatele info jagamisel ning nende häirimistundlikest väärtustest eemale juhtimisel. Lisaks tuleb vastavalt looduskaitseseadusele tähistada kõik kaitseala vööndid. Erisus loob võimalused ka olemasolevate tehnovõrgurajatiste ja teede rekonstrueerimiseks, mis erandlikel juhtudel võib tähendada uuega asendamist (uue ehitamist samale kohale). Lisaks võimaldab erisuse loomine teede, tehnovõrgu rajatiste või tootmisotstarbeta rajatiste püstitamist kaitsealaga ümbritsetud katastriüksuste tarbeks, et võimaldada katastriüksuste sihipärast kasutamist.

2.5.2.4 Tegevuste kooskõlastamine kaitseala valitsejaga

Tegevused, mis on keelatud, kui selleks ei ole kaitseala valitseja nõusolekut, on määratud vastavalt looduskaitseseaduse § 14 lõikele 1. Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet, koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid, kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut, jahiulukeid lisasöötä, lubada ehitada ehitusteatisel kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist, seada projekteerimistingimusi ja anda ehitusluba ning rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatisi.

Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärkide saavutamist või kaitseala seisundit. Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.

Praktikas on tingimuste esitamine kõige enam kasutatav võte, millega välditakse kaitsealadel majandustegevuse kahjustavat mõju. Enamasti ei keelata tegevust, mis on kaitse-eeskirjas lubatud kaitseala valitseja nõusolekul, vaid püütakse kaalutusõiguse kaudu leida lahendusi, kus tegevus loodusväärtusi ei kahjusta, ühitades looduskaitse ja arendushuvid.

3. Menetluse kirjeldus

Enne menetluse algatamist koostati metsade tüpoloogiline analüüs, metsade range kaitse töörihm leppis kokku vajakumetsade pindalad ning Keskkonnaministeerium andis Riigimetsa Majandamise Keskusele ülesandeks valmistada ette kaitse alla võtmise ettepanek koos kaitsealade piiride ja planeeritava kaitsekorraga.

Alade kaitse alla võtmise menetlus algatati 3. märtsi 2017.a käskkirjaga nr 260 „Salu- ja

laanemetsa looduskaitsealade kaitse alla võtmise ja kaitse-eeskirja menetluse algatamine“ ning 12. detsembri 2017. a käskkirjaga nr 1204 „Täiendavate salu- ja laanemetsa looduskaitsealade kaitse alla võtmise ja kaitse-eeskirja menetluse algatamine”.

/Täiendatakse pärast avalikustamist/

Aandu, Aavere, Alupere, Auga, Erete-Niguli, Hõpõsaarõ-Katõsilla, Kaisa, Kapu, Karisöödi, Kassilaane, Kiviõli, Kunila, Kuninga-Rimmu, Kurisoo metsa, Kõõvistmäe, Käbiküla, Käku, Käru, Laanekolli, Lebavere, Liivaküla-Äntu, Luusikametsa, Lüsingumetsa, Mahtrametsa, Massumetsa, Märjamaa, Naistevalla, Nulga, Ojasoo-Kantküla, Oti, Paatsa, Pikknurme, Pilpa, Põdrangu, Rangu, Ransi, Ravametsa, Rünga, Salutaguse, Siniallikate, Sooniste, Tagametsa, Tammikumetsa, Tarakvere, Tatruse, Teringimetsa, Tiisatu, Tilla, Tirbiku, Tõrasoo metsa, Tähemaa, Ubarimetsa, Uniküla, Valkla, Vana-Kuuste, Varbola, Viira, Visela ja Voka looduskaitsealade kaitse-eeskirja avalikustamine toimus 18. juunist 30 juulini 2018.a Samal ajavahemikul toimus ka avalik väljapanek ... Keskkonnaameti kontorites üle Eesti.

Looduskaitseseaduse §-s 9 sätestatud kaitse alla võtmise menetluse käigus saadeti Riigimetsa Majandamise Keskusele, kaitsealaga ümbritsetud katastriüksuste (lisan siia nimekirja) /mitmele/ teadaolevale omanikule, Antsla, Haljala, Jõelähtme, Jõgeva, Järva, Kadrina, Kambja, Kastre, Kehtna, Kohila, Kose, Kuusalu, Luunja, Lääneranna, Lügause, Mulgi, Mustvee, Märjamaa, Peipsiääre, Põhja-Sakala, Põltsamaa, Rapla, Rõuge, Röpina, Saaremaa, Saue, Tapa, Toila, Tõrva, Türi, Valga, Viljandi Vinni ja Väike-Maarja vallavalitsustele, Haapsalu ja Mustvee linnavalitsustele ning Maanteeametile kaitsealade kaitse-eeskirja avalikustamise teade.

Eesti põhikaardi ja katastrikaardi kõrvutamisel võib vooluveekogude ja teede servas tunduda, et kaitseala territooriumile jääb mitmeid katastriüksuseid mille omanike pole eeskirja avalikustamisest teavitatud. Tegemist on kaardinihetega, sest piiriprotokollide alusel ei jää nimetatud katastriüksused kaitseala territooriumile.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määrus ei ole seotud EL õigusega.

5. Määruse mõju ja rakendamiseks vajalikud kulutused

Määruse mõju on positiivne loodus- ja elukeskkonnale, aidates looduskeskkonna säilitamisega kaasa inimeste põhivajaduste ja elukvaliteedi tagamisele. Määrus aitab paremini tagada laane-, salu ja soovikumetsade ökosüsteemi säilimist ning seal esinevate liikide kaitset. Kehtestatav kaitsekord arvestab ala eesmärgiks olevate väärtuste kaitse vajadusi ja selle rakendamine tagab nende säilimise.

Kaitse-eeskirja kehtestamine aitab kaasa rahvusvaheliste kohustuste täitmisele, seega on mõju välissuhetele positiivne. Looduse mitmekesisuse ehk elurikkuse säilitamise ja suurendamise vajaduse sätestavad nii Euroopa 2020 kui ka Ressursitõhusa Euroopa tegevuskava. Sellest tulenevalt on elurikkuse vähenemise peatamiseks ja taastamiseks kinnitatud EL elurikkuse strateegia aastani 2020 (KOM(2011)2441), mis seab liikmesriigile konkreetsed ja mõõdetavad eesmärgid elurikkuse (liikide ja elupaikade seisundi) parandamiseks aastaks 2020. Kinnitatav õigusakt toetab otseselt toodud eesmärkide saavutamist.

Määruse jõustumisel puuduvad olulised mõjud riiklikule julgeolekule, regionaalarengule ja

riigiasutuste ning kohaliku omavalitsuse korraldustele.

Planeeringud tuleb kooskõlla viia kehtestatud õigusaktidega. Seega mõjutab määruse kehtestamine ka kehtestatud planeeringuid. Meile teadaolevalt vastuolusid kehtivate planeeringutega ei ole, mistõttu oluline mõju selles küsimuses puudub. Eelnõu avalikustamise käigus saadeti kohalikele omavalitsustele ja maaomanikele arvamuse avaldamiseks eelnõu materjalid. *Selle käigus ei esitatud vastuväiteid, et määruse jõustumine takistaks kehtivate planeeringute teostamist ei laekunud.* Looduskaitseaduse § 9 lõike 71 punktide 3 ja 4 järgi on avalikustamise üheks eesmärgiks saada menetlusosalistelt neile teadaolevaid andmeid, mis omavad puutumust antud eelnõuga.

Vastavalt maamaksuseaduse §-le 4 kaasneb eelnõu jõustumisega kohalike omavalitsuste maamaksutulude vähenemine (vt tabel 3). Maamaksuseaduse § 4 lõike 3 kohaselt hakkab maamaksusoodustus kehtima kaitse-eeskirja jõustumisele järgneva aasta 1. jaanuaril. Maamaksuseaduse § 4 lõike 1 punkti 11 kohaselt kaitsealade sihtkaitsevööndi maalt maamaksu ei maksta.

Tabel 3. Kohalike omavalitsuste maamaksutulude vähenemine

Vald	Kaitseala	Kaitseala mõju KOV tulubaasile	Mõju KOV tulubaasile kokku
Antsla vald	Kassilaane LKA	446,84	591,81
	Visela LKA	144,97	
Haapsalu linn	Tammikumetsa LKA	393,94	393,94
Haljala vald	Tatruse LKA	423,71	423,71
Jõelähtme vald	Ubarimetsa LKA	606,26	606,26
Jõgeva vald	Luusikametsa LKA	7099,79	9275,27
	Oti LKA	2162,60	
	Pikknurme LKA	12,89	
Järva vald	Kapu LKA	543,85	4244,13
	Kurisoo metsa LKA	493,60	
	Lüsingumetsa LKA	1356,02	
	Ravametsa LKA	773,53	
	Salutaguse LKA	1077,14	
Kadrina vald	Tirbiku LKA	1048,94	1048,94
Kambja vald	Vana-Kuuste LKA	2601,67	2601,67
Kastre vald	Uniküla LKA	611,60	1563,03
	Vana-Kuuste LKA	951,42	
Kehtna vald	Käru LKA	10,67	10,67
Kohila vald	Aandu LKA	485,58	725,47
	Mahtrametsa LKA	239,90	
Kose vald	Mahtrametsa LKA	1653,68	3155,54
	Ojasoo-Kantküla LKA	715,61	
	Siniallikate LKA	786,25	
Kuusalu vald	Valkla LKA	183,73	183,73
Luunja vald	Tähemaa LKA	79,55	79,55
Lääneranna vald	Massumetsa LKA	13282,99	13282,99
Lüganuse vald	Kiviõli LKA	1088,20	1088,20
Mulgi vald	Ereste-Niguli LKA	5832,98	17114,37

	Kuninga-Rimmu LKA	3722,70	
	Laanekolli LKA	2131,80	
	Naistevalla LKA	3450,12	
	Terengimetsa LKA	1529,42	
	Tilla LKA	447,35	
Mustvee vald	Tarakvere LKA	2835,87	2835,87
Märjamaa vald	Käbiküla LKA	352,16	
	Märjamaa LKA	4053,33	
	Rangu LKA	398,71	7550,53
	Sooniste LKA	2402,41	
	Varbola LKA	343,92	
Narva-Jõesuu linn	Auga LKA	7451,41	7451,41
Peipsiääre vald	Tähemaa LKA	2037,76	2037,76
Põhja-Sakala vald	Kuninga-Rimmu LKA	1537,03	
	Naistevalla LKA	1212,58	2749,61
Põltsamaa vald	Kunila LKA	3519,43	
	Pikknurme LKA	18187,04	21706,47
Pärnu linn	Massumetsa LKA	714,37	714,37
Rapla vald	Tõrasoo metsa LKA	1446,21	1446,21
Rõuge vald	Hõpõsaarõ-Katõsilla LKA	2937,25	
	Karisõõdi LKA	16217,79	19155,04
Räpina vald	Nulga LKA	1095,06	1095,06
Saaremaa vald	Kaisa LKA	305,23	
	Käku LKA	180,31	
	Paatsa LKA	301,48	1338,37
	Tiisatu LKA	551,35	
Saue vald	Tagametsa LKA	1368,27	1368,27
Tapa vald	Alupere LKA	699,81	
	Põdrangu LKA	6966,38	7666,18
Toila vald	Voka LKA	167,24	167,24
Tõrva vald	Pilpa LKA	908,48	
	Ransi LKA	684,50	4525,02
	Viira LKA	2932,05	
Türi vald	Käru LKA	3645,74	3645,74
Valga vald	Kõõvistmäe LKA	280,25	280,25
Viljandi vald	Kuninga-Rimmu LKA	12502,84	12502,84
Vinni vald	Lebavere LKA	394,94	
	Luusikametsa LKA	11569,43	14585,29
	Rünga LKA	2620,92	
Väike-Maarja vald	Aavere LKA	291,74	
	Lebavere LKA	2611,42	
	Liivaküla-Äntu LKA	1683,58	6422,36
	Luusikametsa LKA	65,83	
	Põdrangu LKA	1769,80	
KOKKU		175633,15	175633,16

Looduskaitseala moodustamisega arvatakse kaitsealade koosseisus sihtkaitsevööndisse 26812 ha metsamaad. Riigimetsa Majandamise Keskus tellis vajakumetsade kaitseks moodustatava kaitseala (Laane- ja salumetsa kaitseala) moodustamisel saamata jääva puidutulu analüüsi Eesti Maaülikoolist, mille aluseks on metsade tootlikkus. Analüüsimisel oli kokku 31 662,99 ha metsamaad. Analüüsiga leiti, et loodavalt Laane- ja salumetsa kaitsealalt saamatajääv puidutulu ehk kasum on 2 125 032,79 €/aastas.

Kuna menetlusprotsessis on kaitsealade piirid mõnevõrra muutunud, ning käesoleva määrusega ei võeta kaitse alla kõiki uusi kaitsealaid, siis Keskkonnaamet otsustas, et ressurside kokkuhoiu eesmärgil arvutada analüüsis saadud tulemusest välja hektari hind ning korrutada see kaitse alla võetava metsamaa pindalaga. 59 looduskaitseala moodustamisega arvatakse sihtkaitsevööndisse 26812,93 ha metsamaad ning seetõttu jääb aastas saamata 1 799 415,7379 € (67,11 €/ha) väärtuses puidutulu.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

7. Vaidlustamine

Määruse üldkorraldusele ehk haldusakti tunnustele vastavat osa on võimalik vaidlustada, esitades halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras kaebuse halduskohtusse. Määruses on üldkorralduse regulatsioon suunatud asja (kinnistu) avalik-õigusliku seisundi muutmisele, hõlmates eelkõige asja kasutamist ja käsutamist reguleerivaid sätteid. Seega vastavad määruses üldkorralduse tunnustele sätted, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused on konkreetse kinnisasjaga tihedalt seotud ning puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist. Halduskohtumenetluse seadustiku § 46 lõike 1 kohaselt võib tühistamiskaebuse esitada 30 päeva jooksul kaebajale haldusakti teatavaks tegemisest arvates ja sama paragrahvi lõike 5 kohaselt kaebuse haldusakti õigusvastasuse kindlakstegemiseks kolme aasta jooksul haldusakti andmisest arvates.

8. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu kooskõlastatakse teiste ministriumitega eelnõude infosüsteemi EIS kaudu.